

BUDAKALÁSZI

XIV. évfolyam | 9. szám
2020. december

HÍRMONDÓ

Budakalász polgárainak lapja • Stadtblatt für Kalasch • Лист града Калаш

A TARTALOMBÓL

- Adventi gondolatok
- Karácsonyi hulladékgazdálkodási tippek
- Tavaszra elkészülhet az új iskola
- Érdekességek a szerb templomról

Újrapapír

Karácsony 89'

Tízéves voltam 1989-ben. Karácsony második napján elmentünk valami ismerősökhöz. A szülők elég izgatottan tárgyaltak, a gyerekekkel nem törődtek. Volt ott egy fiú, akkora, mint én. Rám nézett, elég bizonytalanul, aztán megkérdezte: láttad?

Hogyne láttam volna. A tévében a Ceaușescu-házaspár kivégzését ismételték, és bár a lövésekről lemaradt a filmező katonatiszt, a vérbe fagyott testeket mindannyiszor megbámultuk.

Volt ennek az évnek az elején egy másik emlékezetes tévzés is. Békésen csordogált az esti Híradó, amikor édesapám csendet parancsolt hirtelen, irreálisan közel ment a fekete-fehér tévékhöz, és úgy szívta magába a hírt: valami Nagy Imrének ki fogják ásni a csontjait.

Láttam. Az ünnepnaphoz nem illő látvány, a géppisztolyal letaglózott főttkárnak és feleségének holtteste nem hagyott kétséget: itt valami nagy dolog történik. Addig úgy tűnt, hogy az erőszakra és hallgatásra épülő kommunizmus biztosan nem fogja olcsón adni a bőrért, ha egyszer tényleg meg kell védenie magát. De aztán eljött 1989, a „csodák éve”, egy párszor meg kellett nézni a Híradót és kész.

Hogyan is olvasunk a nagy, kegyetlen birodalmakról a Szentírásban? „Véget vetek a kevélyek gőgjének, az erőszakosok gőgösségét megalázom” (Ézsaiás könyve 13,11). A mesének titulált Szentírás életre kelt, a hatalom ellillant, a szovjet birodalom recsegve-ropogva összeomlott.

A történelem hirtelen változásai emlékeztetnek minket a legtisztábban arra, hogy milyen bizonytalan az ember létezése. A koronavírus is erre mutat rá: ebben az esetben nem a történelemmel, hanem a kórokozóval van hadakozni-valónk, de ugyanúgy nem vagyunk urai a helyzetnek. Nem tudjuk, mennyi áldozat lesz még, nem tudjuk, hogy meddig tart, nem tudjuk, hogy mennyit változtat az életünkön. Pedig tavaly adventkor a vuhani vírus még csak egy kőza hír volt a Híradóban.

idők nagy változásai, törései, „tör”-tételme, embert összemorzsoló malomkövei – ellenére megmutatkozik karácsony ünnepén az idők felett álló erő, amely meg akarja mutatni magát közöttünk.

Karácsony estéjének története olyan, mint a Híradó egyik kisebb, színes híre: halmozottan hátrányos körülmények között egy kisbaba születik, a környékbeli, nem túl fényes társadalmi státuszú pásztorok az új családot felköszöntik. Esetleg még lehet egy kicsit háborogni a népszámlálást végző közigazgatásnak a szálláshelyek telítettségével kapcsolatos figyelmetlensége miatt.

De a Biblia nem áll meg itt, rögtön olvasunk az égen éneklő angyalokról, messzi földről jött bölcsekről vagy királyokról. A Szentírás szándékosan azonnal egy másik dimenzióba helyezi át kis színes hírünket – olyan helyre, amelyik már nem elégszik meg azzal sem, ha vezető hír lehet: évről-évre meggondolandó hírré változik.

A világ elgondolója nem hagyja magára a megteremtett világot, az ég kapcsolatot keres a földdel, ezért kellene az angyalok a történetbe. És ez a kapcsolat ráadásul szeretetet és irgalmat közvetít, ezért kellene az ezt megértő bölcsek a történetbe. Mi be tudjuk-e fogadni annak a híret, hogy nem vagyunk magunkra hagyva? Ha igen, akkor egy következő, immár keresztyén lépcsőfokra nézve felcsillan-e előttünk, hogy ez a titok valahogyan a szeretethez kapcsolódik, egyházi nyelvünkön szólva: a kegyelemhez.

Áldott ünnepet mindenkinek!

Bereczky Örs
református lelkész

SZERETET, FELELŐSSÉG MÁSOK IRÁNT, MEGBÉKÉLÉS ÉS MEGBOCSÁTÁS

A minap találtam rá az erdélyi író, Nyírő József mélyen szántó gondolatokat ébresztő elbeszélésére, amely igencsak megérintett. A karácsonyra készülve ezt a kis történetet szeretném Önökkel megismertetni, mert szerintem pontosan a karácsony lényegére világít rá, és ezért segíthet az ünnepre való méltó felkészülésben.

A történet a havasi emberekről szól, akiknek nagy gond a karácsony megülvése. Ők messze a falujuktól, a zord tében elhagyatottan, fenn a hegyen minden évben magányosan élték át az ünnepeket.

Történetünk hőse, Ülkei Ádám is így várta a karácsonyt, amikor zörgettek a kalyibája ajtaján. A hivatlan látogató egy falubelije volt, Péter, aki nem sokkal korábban megszökött a börtönből, ahol azért raboskodott, mert féltékenységből megölte a feleségét. A csendőrök üldözés közben meglőtték, életveszélyes sebet kapott, erősen vérzett. Péter azért szökött meg, hogy árván maradt fiának, Dénöskének igazi karácsonya lehessen: „csináljak kicsi karácsonyfát, jászojkát, Jézuskát, és együtt énekelgessünk el mellette. Kicsi harisnya es kéne neki, csizmacska a télre, gatyácska, jó meleg kurticska. Hiszen nincs senkije, ki gondoskodik róla.”

Péter a szökéskor kapott súlyos sebesülés miatt érezte, hogy lassan itt a vég, ezért azt mondta a menedéket adó Ádámnak: „Te azt tudod-e, hogy ezör pengő van kitűzve a fejemre. Ez legyen a tiéd, mivel menedéket adtál nekem.” Aztán

Péter haláltusájában kiáltozni kezdett: „Dénöske... Kicsi harisnya... Nem fázol meg a télen bennük. Várj, mert behívom édesanyádat es! Mári te! Az asszonyt kiáltotta, kit ő gyilkolt meg. Majd utolsót ragott a tűz mellet.” „E' meghala – vakarta a fejét Ülkei Ádám.”

Ádám egy ökor fejére való lánccal összekötözte Péter kezét és elindult a község házára, ahol az előljárónak ellentmondást nem tűrően jelentette: „a gyilkos Péter, ki megszökött a tömlöcből, az éccaka sebesülten egymagam elfogtam, megkötöztem, s most kérem a fejére kitűzött ezör pengőt”. Az előljáró tisztességes ember volt, ezért igencsak rosszallta a védjútáni mohóságot. „Szégyellhetné magát!” – mondta. „Miért olyan sürgős az magának?” – kérdezte az előljáró.

„Nekem most kell!” – csökönyösködött Ülkei Ádám. „Azért, mert most karácsonyeste van, és én azt a pénzt Péter árvájának szántam, Dénöskének... Szeretnék rajta kicsi csizmát venni, kicsi harisnyát, jó meleg posztó kurticskát, báránybőr sapkát, hogy meg ne fázzzék a télen. A pénz amúgy is a gyermeket illeti. Az apja az életével fizetett érte. Legalább neki legyen karácsonya ebben a cudar világban!”

„Mikor a pénzt megkaptam, s estére el is intézte, amit akart, a hóna alá szorította a csizmacskákat, kicsi harisnyát, kurticskát, s büszkén felszólt az égbe: MOST MÁR JÖHETSZ, JÉZUSKA!”

Ide Budakalászra, otthonainkba, mi is várjuk az Istengyermekeket. Az, hogy eljön-e, csak rajtunk múlik. Induljunk tehát mi magunk is. Szerezzünk be mindent, amire a megszületendő Jézuskának szüksége lehet, hogy meleg otthonra találjon a lelkünkben. Az ehhez szükséges kellékeket azonban nem az áruházak színes kirakatai kínálják nekünk, azokat lelkünk mélyéről kell előbányásznunk. Ott rejtőzködik a szeretet, a felelősségérzés mások iránt, a bölcs gondolkodás, megbékélés és a megbocsátás. Ha mindezekkel felvérteztük magunkat, akkor mi is bizalommal tekinthetünk majd fel a Szenteste csillagos egére, és őszinte szívből mondhatjuk: MOST MÁR JÖHETSZ JÉZUSKA!

Kívánok Önöknek lélekgyógyító készülvődést az advent még előttünk álló napjaira, hogy aztán valóban áldott legyen a karácsonyuk ebben a „cudar világban”!

Budakalász, 2020 adventjén

dr. Göbl Richárd
polgármester

Keresztúri Sándor: Kárpátok télen

TESTÜLETI ÜLÉSEK

Képviselő-testületi ülések helyett írásos vélemények egyeztetése

Veszélyhelyzetben a polgármester gyakorolja a települési önkormányzat Képviselő-testületének feladat- és hatásköreit. A polgármester csakúgy, mint tavasszal, ezúttal is minden döntés és határozat meghozatala előtt kikéri a teljes Képviselő-testület véleményét.

Az előzetes munkaanyagokat és az előterjesztések szövegét minden képviselő megkapja e-mailen, akiknek így lehetőségük van jelezni észrevételeiket, módosítási javaslataikat, amelyek (például a lakáspályázati kiírások esetében) végül sok esetben beépülnek a polgármester által meghozott döntésbe.

Az összes polgármesteri hatáskörben hozott határozat elérhető a www.budakalasz.hu/onkormanyzat/hatarozatok oldalon.

Az elmúlt időszak főbb döntései:

- „Tisztítsuk meg az országot!” pályázaton való indulás;
- BMSE klubház felújítása;
- Erdőhát utca szabályozással érintett telkeinek tényleges belterületbe vonási eljárásának feltételek mentén történő támogatása;
- Hó- és síkosságmentesítésre vonatkozó közbeszerzési eljárás elbírálása;
- Tulajdonosi hozzájárulás a Sportcsarnok felújításához.

Az Omszk névadó pályázat eredménye

A Budakalászi Hírmondó szeptember-októberi lapszámában újra napirendre került az Omszk park és Omszk-tó nevek megváltoztatásának lehetősége. A kérdés már többször felvetődött a rendszerváltás után, a legutóbbi, 2017-es névváltoztatást célzó konkrét pályázat is végül lezárás nélkül merült a feledés homályába. Az új kérdésfeltevésnek az volt a célja, hogy kiderüljön, mennyire foglalkoztatja a budakalászi embereket az Omszk elnevezés, és hogy a testület transzparens módon vegye figyelembe a közvélekedést.

Több tucat e-mail és névjavaslat érkezett, köztük szép számmal új névjavaslatok is. Akadt, aki humoros oldaláról vizsgálta meg a kérdést és ajánlotta új elnevezésként, hogy *Moszki-tó*, de nem egy, az esszé műfaját súroló levél is érkezett, melyek írói azt

igyekeztek alátámasztani, miért volna létjogosultsága például a *Hunyadi-park*, a *Kalászi-titoktó*, a *Pilis gyöngyszeme* vagy a sokunk által régről ismert *Sódi-tó* neveknek. A legtöbb javaslat a *Kalászi-tó* elnevezésre érkezett.

A levélírók legtöbbször azonban arra tett javaslatot, hogy ne változzon szeretett tavunk elnevezése, és a pályázatra beküldött vélemények mellett a különböző fórumokon is úgy tűnt, hogy évek során kialakult megszokás fontosabb, mint a hetvenes évekből származó elnevezésből fakadó ellenérzés. Úgy látjuk, hogy a budakalásziak többsége nem bánja, sőt megszokta és elfogadta azt, hogy egy tőlünk több ezer kilométerre lévő szibériai iparváros legyen a városunk határában álló tó névadója.

Miután bemutattuk a történelmi körülményeket, összegyűjtöttük és górcső alá vontuk a véleményeket, lezárhatjuk és pontot tehetünk a történelemedező írásunk címében feltett **Adjunk új nevet, vagy maradjunk a régienél?** kérdésre.

Az álláspontok alapján az a javaslat kapta a legnagyobb támogatottságot, hogy maradjunk az *Omszk park*, *Omszk-tó* elnevezéseknél, ezért tudomásul vettük ezt a véleményt és a kérdést lezártuk. Köszönjük az észrevételeket és az értékes adatgyűjtéseket!

Települési Értékvédelmi Támogatás – az épített örökség védelme Budakalászon

Noha a helyi védelem alatt álló épületek fenntartása és álagmegóvása a tulajdonos kötelessége, városképünk, hagyományaink és örökségünk megőrzése közös felelősségünk. Ennek okán az Önkormányzat a rendelkezésére álló eszközökkel segíti az értékmegóvás nemes feladatának ellátását, ezért pályázatot hirdetünk. A Települési Értékvédelmi Támogatás pályázatra rendelkezésre álló keret 4 millió forint, a pályázatok benyújtásának határideje 2021. február 1. A támogatás mértéke a felújítási költségek legfeljebb 50 százaléka lehet.

Budakalászon számos gyönyörű, helyi értékvédelem alatt álló lakóházat és épületet találunk, amelyek sok esetben jellegzetes építészeti megoldásokat is mutatnak. A sváb házak, a tornácos parasztházak, az oromzati fadíszek, a vízcsendesítő eszkek, a mészkőfelületek Budakalász – s különösen az ófalu – jellemző, értékes elemei, de találunk akár szép szecessziós külső építészeti jegyeket felvonultató épületeket is a városban.

A támogatás igénylésére az jogosult, akinek ingatlanja *Budakalász Város Önkormányzat Képviselő-testületének a településképi védelméről szóló 43/2017. (XII. 15.) rendeletében I. vagy II. védettségi kategóriájú* minősítéssel szerepel, illetve aki ingatlanján a településképi rendelet 1. sz. melléklete szerinti védett elemeket kívánja felújítani, összhangban a településképi rendeletben foglaltakkal.

A pályázat keretében minden érintett tulajdonos utófinanszírozással működő, vissza nem térítendő támogatás igényelhető az Önkormányzattól. A benyújtott pályázatokat előzetes főépítész szakmai véleményt követően az Önkormányzat Településfejlesztési és Környezetvédelmi Bizottsága bírálja el.

A védett épületek eredeti építészeti értékeinek megőrzése számos körülmény függvénye, ezért a felújítás során kötött szabályokat kell követni. Városunk főépítésze, Kálmán Kinga készséggel ad tájékoztatást és tanácsot tervezési ügyekben vagy az értékvédelemmel kapcsolatban, keressék bizalommal!

További információ: www.budakalasz.hu/ugyintezes/helyi-epitesugy/

Szociális és piaci alapú lakáspályázatok

Az Önkormányzat a tulajdonában álló megüresedett lakásokra pályázatot hirdet. Fontos változás az eddigi gyakorlathoz képest, hogy már nem a polgármester egyszemélyi döntésén múlik, kik költözhetnek majd be bérlőként az egyes lakásokba, hanem az átláthatóság érdekében a Képviselő-testület tagjai döntenek majd, miután a pályázók közül a Társadalmi Szolidaritás és Humán Ügyek Bizottság javaslatot tett a bérlők kijelölésére.

A szociális lakáspályázatra rászorulóknak jelentkezhetnek. A piaci alapú lakáspályázatra bárki jelentkezhet, aki a pályázati kiírásban

szereplő minimális bérleti díjnál magasabb ajánlatot tesz. Az egyik lakás bérlése felújítási kötelezettség vállalásával lehetséges. A felújítás összege beszámításra kerül a bérleti díj fizetésénél. A pályázható lakások megtekintésére e-mailben vagy telefonon lehet időpontot egyeztetni. A pályázáshoz pályázati biztosítékot kell fizetni, ami azoknak, akik végül nem jutnak bérlési lehetőséghez, visszajár.

Mindkét pályázatról részletesen olvashatnak a www.budakalasz.hu/onkormanyzat/palyazatok oldalon.

Karácsonyi mesepályázat

Hagyományteremtő céllal a 2020-as év zárásaként kreatív meseíró pályázatot hirdetett az Önkormányzat. A felhívásra mindkét meghirdetett kategóriában – I. Kategória: 8-11 évesek (1-4. osztály) és II. Kategória: 12-14 évesek (5-8. osztály) – várakozáson felül érkeztek be pályaművek, amelyeket öttagú zsűri értékelt.

A zsűri tagjai: **Fucskó Miklós** író, újságíró, lap- és könyvszerkesztő, **F. Saági Anóka**, lektor, szerkesztő, **Benkó Attila**, a Kós Károly Művelődési Ház és Könyvtár vezetője, **Czinke Zsuzsanna**, a 4. sz. egyéni választókerület képviselője, valamint **Balogh Csaba**,

a 8. sz. egyéni választókerület képviselője és a Társadalmi Szolidaritás és Humán Ügyek Bizottság elnöke.

Mindenkinek köszönjük az aktivitást, a szülők segítségét, és külön köszönet illeti Nógrádi Anikót is, a Kalász Suli tanítóját tanítványai motiválásáért és segítségéért!

Az eredményhirdetésre a város online felületein kerül sor, és a legjobb pályaművekből színes karácsonyi összeállítás is készül majd.

ÖNKORMÁNYZATI HÍREK

NEM LESZ ADÓEMELÉS 2021-BEN BUDAKALÁSZON

Bár azóta kormányrendelet is született arról, hogy az önkormányzatok semmilyen helyi adóemelést nem érvényesíthetnek jövőre, Budakalász város vezetése már korábban úgy határozott, hogy 2021-ben sem a lakosságot, sem pedig a helyi vállalkozásokat nem terheli adóemelésekkel.

A 2020-as évhez hasonlóan jövőre is a takarékos gazdálkodás fogja biztosítani a város biztonságos működését, a fejlesztések esetében pedig minél nagyobb hányadban külső források bevonására törekszik az Önkormányzat. Az elmúlt hónapokban – együttműködve a nemzetiségi önkormányzatokkal, egyházakkal, oktatási intézményekkel, helyi sportegyesületekkel – számos pályázat elkészítésében és benyújtásában vállalt aktív szerepet a Polgármesteri Hivatal, melyek egyik első eredményeként a Kalász Suliban november elején átadott új rekortán sportpályát említhetjük, a továbbiakra pedig a következő években számíthatunk.

ÉV VÉGI JUTALMAK A VÁROSÉRT DOLGOZÓKNAK

Polgármesteri döntés alapján az idei bérmegtakarítás jelentős részét a város az önkormányzati dolgozók év végi jutalmazására fordítja. Intézményeink munkatársait és a polgármesteri hivatal dolgozóit egyaránt új kihívások elé állította a járványhelyzet, amit a lehetőségek függvényében szeretne elismerni a városvezetés.

A bölcsődék és óvodák munkatársai jelentős egészségügyi kockázatot vállalva, illetve a nevelési munkát nagy mértékben nehezítő intézkedések mellett dolgoztak a gyermekekért gyakorlatilag a teljes nevelési-oktatási év alatt. Tették ezt maximális figyelemmel, szakmai felkészültséggel, együttműködéssel és szeretettel a rájuk bízott gyermekek iránt.

Az idősek gondozását végző dolgozók és a védőnők szintén fokozott biztonsági intézkedések mellett kellett végezzék áldozatos, és sokszor komoly lelki és fizikai terhelést is jelentő munkájukat.

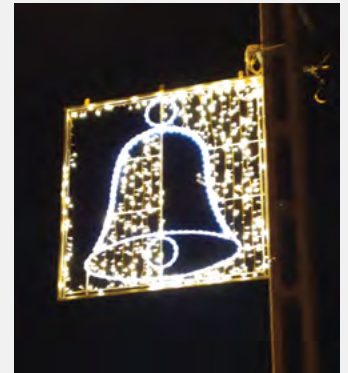
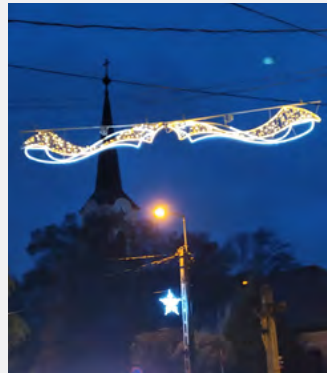
A művelődési ház és könyvtár munkatársainak életét a 2020-as esztendőben ugyancsak a folyamatos újratervezés jellemezte. Az év elején megálmodott, komoly munkával összehangolt program-szervezési feladatok helyett számos váratlan feladat ellátásában vállaltak oroszlánrészt, mint például a rászorulókat ellátásáról gondoskodó diszpécser-szolgálat megszervezésében és üzemeltetésében. Budakalász minden pillanatban számíthatott a város a közművelődési munkatársak önzetlen segítségére is.

Az év során keletkező megtakarításoknak köszönhetően a polgármesteri hivatal jó teljesítményt nyújtó dolgozói is anyagi elismerést kaphattak munkájukért. Köszönjük mindenki munkáját, akik akár munkatársként, akár önkéntesként dolgoztak városunkért, közösségeinkért!

A tavalyi évvel összehasonlítva megválasztott városvezetők – eltérve a korábbi évek gyakorlatától – továbbra sem részesülnek jutalomban.

ADVENTI POMPÁBAN A VÁROS UTCÁI

Budakalász forgalmasabb utcái idén is hangulatos díszkivilágítást kaptak az adventi időszakra. A Lenfonó HÉV-megállónál feldíszített karácsonyfa, betlehem és adventi koszorú segíti a karácsonyi hangulódást a szintén kivilágított Kárpátok Őre szobor mellett, de a Budai úton, az Ady Endre utcában és a Sport utcában is csodás fények járulnak hozzá az ünnepvárás heteihez.

HÁZHoz SZÁLLÍTOTTÁK AZ IDŐSEK CSOMAGJAIT

Folytatva a szép hagyományt, Budakalász Város Önkormányzata idén is élelmiszereket tartalmazó ajándékcsomaggal készült a budakalászi nyugdíjasok és idősek számára. A veszélyhelyzet miatt a korábban megszokott személyes átvételi lehetőség helyett munkatársaink házhoz vitték az összeállított csomagokat. Akit nem találtak otthon, azoknak értesítést hagytak, így ők a Faluházban vehették át csomagjukat. A Magyar Államkincstártól adatvédelmi okokból idén már nem kaphatta meg a Hivatal az érintettek adatait, de minden 65 év alatti nyugdíjjogosult számára (pl. özvegyi, árvaellátásra való jogosultság stb. esetén) is készült ajándékcsomag. Ők december 1. és 14. között szintén személyesen, a Faluházban vehették át a lisztet, tésztát, olajat, kristálycukrot, rizst, kávé, teát és szaloncukrot tartalmazó összeállítást. Akinek gondot okozott az átvétel, és ezt jelezte is a Segítő Diszpécser-szolgálat telefonszámán, annak előre egyeztetett időpontban szállították ki a csomagot.

Köszönjük azok nagylelkűségét, akik úgy gondolták, hogy másnál nagyobb szükség lenne az alapvető élelmiszerekre. Ezeket a csomagokat a Családsegítő és a Karitás közreműködésével még karácsony előtt eljuttatjuk a rászoruló családokhoz.

IGAZGATÁSI SZÜNET DECEMBER VÉGÉN

A Polgármesteri Hivatal 2020. december 21. hétfő és 2020. december 31. csütörtök között igazgatási szünet miatt zárva tart. A hivatal 2021. január 4. hétfőtől a megszokott munkarend szerint tart nyitva, a személyes ügyintézés azonban a veszélyhelyzet visszavonásáig továbbra is szünetel.

BEFEJEZŐDTEK A TAVÁN DŰLŐ CSATORNÁZÁSI MUNKÁLATAI

Az idei év egyik legnagyobb budakalászi közműberuházása a végére ért. A csatornahálózat kivitelezési összköltsége 73 millió forint + áfa volt és összesen 1281 folyóméteren épült ki korszerű szennyvízelvezető hálózat a Szüret, Szőlő, Vincellér, Puttony Lugas és Kert utcákban. A megépült vezeték száz ingatlan kiszolgálásra alkalmas.

A korábbi állapotokhoz képest az utcák új zúzottkő-borítása is jelentős javulást eredményez az utcák használhatóságát illetően, de fontos kiemelni, hogy ezen a városrészen több építkezés is

folyamatban van még. Az itt élők a műszaki átvételt követően már kérhetik a DMRV Zrt-től a hálózathoz történő csatlakozást, melynek feltétele egy engedélyezési tervdokumentáció benyújtása a DMRV Zrt. felé. Ennek tartalmaznia kell a szükséges nyomtatványokat, illetve feltétel a közműhozzájárulás befizetésének teljesítése is. (A befizetést teljesítő ingatlantulajdonosok jegyzékével a DMRV Zrt., rendelkezik, az igazolások az érintett tulajdonosok részére postai úton megküldésre kerültek.) További információk a Taván csatornázásával kapcsolatban a www.budakalasz.hu/tavan-csatornazas oldalon.

BÚCSÚZUNK MÉHES IMRE TANÁR ÚRTÓL

Fájdalommal, de nagyon sok szép emlékekkel a szívünkben emlékezünk Méhes Imrére, iskolánk egykori szolfézs tanárára és kórusvezetőjére. Számos helyi és országos szakmai díjjal – közöttük a Kalász Művészeti, Nevelési Alapítvány alkalmazotti díjával – ismerték el munkásságát, de ami ennél is fontosabb, hogy milyen sokan szerettük Züm-züm tanár urat emberként, tanárként, kollégaként, kórus- vagy zenekarvezetőként.

Méhes Imre 2007-ben a Magyar Művészetoktatásért Díjat, 2009-ben Artisjus-díjat kapott. A Kalász Művészeti, Nevelési Alapítvány 10 éve alapított díját a zeneiskolai dolgozók anonim szavazatai alapján 2020-ban ugyancsak ő nyerte el.

Méhes tanár úr 1999-től tanított a budakalászi zeneiskolában, ahol sok növendéket készített fel elméleti tárgyakból zeneművészeti pályára, de akár zongorakísérőként is lehetett rá számítani. Az utóbbi években alma matere, a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem Népzene tanszékének szolfézs-zeneelmélet tanára is volt. Rendkívül sokoldalú zenész és tanáregyéniség volt, akire mindig az alaposág, gondosság, szakmai maximalizmus volt jellemző. A zenetanítás mellett „kedvenc elfoglaltsága” – ahogy ő mondta – a különböző profi és amatőr zenei együttesek, főleg

kórusok vezetése volt. A Budakalászi Kórust 2006-ban alapította, de élete során Budapesten, Balassagyarmaton, Pomázon és Leányfalun is vezetett kórusokat. 1994-től a pomázi Zenés Diákszínpad vezetője volt, akikkel számos színvonalas előadást vittek színpadra.

Budakalászon nevéhez fűződnek a zeneiskolai adventi tanári koncertek növendékekkel kiegészült, zenekarral és kórossal előadott produkciói. Fontos megemlíteni a két évvel ezelőtti, Erkel Ferenc által megzenésített Himnusz zenei felvételét is, amelyet minden nap műsorzáráskor sugároz a Budakalász TV.

Igazán sokat köszönhetünk tanár úrnak, aki szenvedélyesen mindig azon munkálkodott, hogy az iskolai művészetoktatás minél szorosabban kapcsolódhasson a városi művelődéshez, kultúrához.

Nagyon fog nekünk hiányozni! Nyugodjon békében!

*Hermesz né Uracs Mónika,
a Kalász Alapfokú Művészeti Iskola intézményvezetője*

ZÖLD HÍREK

Változások a hulladékszállítás rendjében 2021. január 1-től

Változik hulladékszállítás rendje az alábbi utcákban
2021. január 1-től:

Bozót utca, Dolina utca, Dunasétány társasház, Kakukkfű köz,
Klisovác utca, Telkes utca. Az érintett utcák lakói december hónap
folyamán értesítést kapnak az új hulladékszálítási napokról.

2021 tavaszától a **szolgáltató által biztosított sárga és kék
színű kukákban gyűjthetjük majd a szelektív hulladékot**, amit
a szállítási napokon az ingatlan elé kell kihelyezni.

Az aktuális információkról a tájékoztatást a szolgáltató minden
postaládába eljuttatja, de folyamatosan frissülő tájékoztatást
találnak a szolgáltató (www.vvhulladekkezekelo.hu) és az Önkorm-
mányzat honlapján is: budakalasz.hu/hulladegzaldalkodas.

Hulladékszállítás az ünnepi időszakban

Az ünnepek alatt is az előre meghirdetett napokon fog történni
Budakalászon a hulladék elszállítása. A korábban meghirdetett-
nek megfelelően a szolgáltató személyes ügyfélfogadási ideje
december 17-én esedékes a Hulladékudvarban, ahol 10.00 és
14.00 óra között várják az ügyfeleket.

Korlátlan zöldhulladék-gyűjtés és veszélyeshulladék-leadási akció volt kétszer is

Több lakossági megkeresés érkezett azzal kapcsolatban,
hogy az enyhe idő miatt várhatóan a november eleji korlátlan
zöldhulladék-szállítás után is rengeteg zöldhulladék keletkezik
majd, aminek a tárolása, kezelése gondot okoz a lakosság
számára. Az Önkormányzat ezért egyeztetéseket folytatott a
szolgáltatóval, melynek eredményeképp a 2020-as évre terve-
zett utolsó novemberi zöldhulladék-gyűjtések (17-e és 19-e)
során az ingatlanok elé a megszokott szabványzsákokon
felül bármilyen színű zsákokban kihelyezett zöldhulladék is
elszállításra került. Az első tavaszi zöldhulladék-elszállítási
időpont március 16. és 18. utcák szerinti bontásban. A korlátlan
zöldhulladékgyűjtés időpontja március 30. és április 1.

A veszélyes hulladék leadására is nagy igény mutatkozott,
hiszen az új szolgáltató a még mindig folyamatban lévő enge-
délyezési eljárás miatt a Hulladékudvarban egyelőre kizárólag
szelektív hulladék fogadására jogosult. A nagy érdeklődésre
tekintettel november 21-ét követően az Önkormányzat és a szol-

Fenyőfák elszállítása az ünnep után

A fenyőfákat az alábbi szállítási
napokon reggel 6 óráig kéri a
szolgáltató díszítő elemektől,
egyéb hulladékoktól
mentesen kihelyezni:

I. körzet*: január 12. és 25.

II. körzet*: január 14. és 27.

Kérjük, hogy az elszállítandó fenyőfákat a meghirdetett időpont-
ban úgy helyezték el az ingatlanjaik elé, hogy az tehergépjárművel
megközelíthető legyen, és a közlekedést ne akadályozza.

* A körzetekbe tartozó utcák listája megtalálható a a szolgáltató
(www.vvhulladekkezekelo.hu) és az Önkormányzat honlap-
ján is: budakalasz.hu/hulladegzaldalkodas.

gáltató plusz veszélyeshulladék-leadási napot szervezett, így
aki az első körben nem jutott el a Hulladékudvarba, az november
28-án is leadhatta a veszélyes hulladékot.

Síkosságmentesítés Budakalászon

2020. november 15-től a Maschinenring Magyarország Kft. végzi Budakalászon a síkosságmentesítési, hóeltakarítási és kapcsolódó ügyeleti szolgáltatásokat, a cég két járműve már az Önkormányzat telephelyén várja, hogy szükség esetén bevessek őket.

A síkosságmentesítést a vállalkozó, az állami közútkezelő és az Önkormányzat közterületfenntartó csoportja

közösen végzik. A síkosságmentesítés a város teljes területére, az összes szilárd burkolatú útra kiterjed, ezen belül prioritást élveznek a település gyűjtőútjai, a közintézményekhez vezető és az azok körüli utak, valamint a nagyobb lejtésű utcák. A vállalkozó hideg, csapadékos időjárás esetén minden esetben haladéktalanul megkezdi a síkosságmentesítést, azonban így is előfordulhat, hogy bizonyos területeken várni kell a munkagépekre, amelyekkel az utak forgalma, illetve veszélyességi sorrendben végzik a munkát.

Az Egészségház, Faluház, Polgármesteri Hivatal és más önkormányzati intézmények körül, valamint azok közvetlen megközelítésére szolgáló járdákat, sétányokat és a kerékpárutak belterületi szakaszait a városi közterületfenntartó csoport, míg a fő közlekedési útjainkat (Budai út, Pomázi út, Damjanich utca, Szentendrei út, Ország út, József Attila utca, Ady Endre utca, 11. sz. főút, a Lupa-szigeti út egy része) az állami közútkezelő tisztítja. A családi házak, lakóházak előtti járdák síkosságmentesítése továbbra is a lakók, illetve a lakóközösségek feladata. Kérjük, hogy a saját ingatlanok előtti járdaszakaszok síkosságmentesítéséről idén is gondoskodjanak!

Az Önkormányzat ehhez is igyekszik segítséget nyújtani, a kihelyezett sótároló edények a városban a következő helyeken találhatók:

- Domb u. teteje
- Kálvária u. – Gyümölcs u. sarok
- Felsővár u. teteje
- Diófa u. – Szerűskert u. sarok
- Keskeny u. – Berdó u. sarok
- Határ u. – Gerinc u. sarok
- Erdőhát u. – Bokros u. sarok
- Hegyalja u.
- Taván u.
- Gyümölcs u. – Cseresznyés u. sarok.
- Golgota 1.
- Kálvária u. – Sugár u.

Elrendelték a baromfik zártan tartását a madárinfluenza terjedésének megelőzésére

Az országos főállatorvos elrendelte a baromfik zártan tartását a 4/2020 számú határozattal. Ennek értelmében Magyarország területén található valamennyi állattartóra vonatkozóan azonnali hatállyal elrendelik a baromfik zárva tartását. Amennyiben a kifutó felülről és oldalról megfelelő erősségű madárhálóval nem védett, az állatokat állattartó épületbe bezártan kell tartani, a 3/2017. számú Országos Főállatorvosi határozat I. e.) pontjában foglaltakkal összhangban. A határozat, amelyet teljes terjedelmében megtalálhatnak a budakalasz.hu/hirek oldalon, visszavonásig van érvényben.

INTERJÚ

„SZENTENDRÉN ALSZOM, BUDAKALÁSZON OTTHON VAGYOK”

– interjú a nyugdíjba vonuló dr. Gál Katalinnal

Harmincévnyi budakalászi szolgálat után az idei év végével átadja a stafétát az Egészségházban. Hogyan indult Gál Katalin orvosi pályája, milyen volt megélni egy világjárványt több felvonásban orvosi praxisa utolsó évében és mit tervez az elkövetkező időszakban? Többek között ezekre a kérdésekre is megtalálják a választ az alábbi interjúban.

– Adódik a kérdés, miért választotta az orvosi szakmát?

A mi családjunkban senki nem volt orvos, így prózai oka van annak, miért ezt a hivatást választottam. Rettenetesen sokat voltam beteg gyerekkoromban, valahogy megtetszett az orvosok világa és a kórházi légkör.

– Bár nem Budakalászon él, mégis budakalászinak vallja magát. Hogyan került kapcsolatba a várossal?

Szentendrén voltam GYES-en, ezelőtt 30 éve. A gyerekek születése előtt kórházban dolgoztam, intenzív osztályon, de tudtam, hogy már nem akarok visszamenni oda. A kórházi osztályon a munka nem igazán volt családbarát, pontosabban gyerekbarát. Ekkor jött a felkérés Sulyok András doktor úr hosszabb betegszabadsága okán, hogy helyettesítsem őt. Ezt követően egy hosszabb pályázási procedúra után, 1990. május elsejétől kaptam meg a 4. számú felnőtt háziorvosi praxist. Nagyon megszerettem az embereket, a várost, a házakat. Úgy szoktam mondani, hogy én Szentendrén csak alszom. Budakalászon tudom, hogy melyik házban ki lakik, ha végigsétálok az utcán, ismerősökkel köszönünk egymásra, az autóban a piros lámpánál várva felrémlik egy-egy kedves emlék.

– Így visszatekintve milyennek ítéli meg 30 éves praxisát?

Életem egyik legszebb része az elmúlt 30 év Budakalászon. Szerencsés vagyok, mert a hobbim a munkám. Annak idején, amikor egyetemistaként szakirányt kellett választani, először csak azt tud-

tam, hogy mi az a pár szakág, amivel nem szeretnék foglalkozni. Ide tartozott a belgyógyászat és a körzeti orvosság (-nevet). Ám az élet mégis ide hajtott. Egy percre sem bántam meg, hálát adok a sorsnak azért, hogy így alakult. Nagyon szeretem csinálni, szeretem az embereket, akik úgy érzem, befogadtak.

– Hogyan élte meg az elmúlt egy évet, milyen volt megtapasztalni egy világjárványt?

Bár védett korban voltam, tavasszal is és most is dolgoztam, minden nap reggel 7-től délig bent voltam a rendelőben. Pető doktor körzetével voltam eddig a legkevésbé kapcsolatban, de tavasszal vele voltunk párban, és egy nagyon jó munkakapcsolat alakult ki. A nehézségek mellett ez egy nagy ajándéka volt az elmúlt időszaknak. És hát a nehézségek... A Praxisközösség szempontjából sajnos nagy csapás volt az idei év. Az elnyert uniós pályázat, amely nemrég zárult le november 30-án, sok lehetőséget adott, ám sok minden mégsem valósulhatott meg a járványhelyzet okán. Szépen beindultak a programok, foglalkozások, előadások voltak meghirdetve, amelyekre egyre többen jelentkeztek. Ezekon megtapasztalhatták az emberek a mozgás örömét, vagy megtudhatták például, hogyan lehet „jól enni”. Sajnos azonban a járvány megtörte ezt a gyönyörű ívet, ami még kifuthatott volna. Az Egészségklub tagjai inkább a tapasztalt korosztályból kerülnek ki, ők kevésbé tudnak gyorsan, rugalmasan váltani, mint ahogyan ezt az új helyzet is sokszor és sokfajta módon megkívánja. Ugyanakkor megtapasztaltunk jó dolgokat is a szükség idején. Sokan elkezdtek például maszkokat gyártani. Fantasztikus összefogást tapasztaltunk, és olyan emberek segítettek, akik azelőtt nem voltak központban. Ez nekik és az egész közösségnek is sokat adott.

– Ön mit köszönhet az Egészségklubnak?

Nagyszerű csapat jött össze, tudjuk, hogy számíthatunk egymásra. Büszkén mondhatom szentendrei fórumokon vagy bárhol másutt a kollégáimnak, ha felmerül valami, hogy ezt vagy azt az Egészségklub megcsinálja, meg tudja csinálni. Tehetséges emberek az élet különböző területeiről, s ezt a tudást meg is mutatják egymásnak, ami által mindenki gyarapodik.

A bajok sokszor alattomosan jönnek. Utólag értékelnék jeleket, hogy adott dolog már figyelmeztető jel volt. Az én szüleim még tanultak egészségtant, de az én, és pláne a gyerekeim generációjától kezdve ez már kimaradt. Emiatt olyan egészségügyi alapoktól kellett kezdeni a klubbal az ismeretterjesztést, mint pl. a lázcsillapítás vagy a folyadékpótlás. Tehát sok munka volt, amellett, hogy rengeteget adott emberileg minden tagnak. Nagy ajándék az életemben, hogy megtapasztalhattam ezt a klubéletet, sokat tanulok én is tőlük. Csodálatos emberek között lehettem és lehetek.

– A klubban való aktív részvételét befolyásolja a nyugdíjba vonulás?

Amíg nem találom meg az utódomat, mindenképp folytatom a munkát, lelkes tagként persze utána is. Szeretek úgy felállni, hogy rendet hagyok magam után. A praxisátadás kapcsán teljesen nyugodt vagyok, mert kolléganőm, dr. Rácz Katalin úgy fogja folytatni, hogy

szinte észre se fogják venni a betegek a változást. 12 éve ismerem őt, sok mindenben hasonló az értékrendünk, és biztos vagyok benne, hogy becsülettel és jó szaktudással fogja ellátni a feladatát.

– Hogyan képzeled el a nyugdíjas életét?

Az az igazság, hogy nem tervezek teljes leállást. Egyrészt érzem, hogy van bennem még aktivitás, másrészt hiszem, hogy a szellemi és fizikai erőnlét fenntartásához dolgozni kell. Megtisztelő módon két kolléga is megkért, hogy adott esetben helyettesítsem őket, úgy-hogy amikor szükség lesz rám, a jövőben is találkozhatok majd a budakalászi betegekkel. Emellett van két fiam és egy unokám, és amit 30 év alatt én „elvettem” a családomtól a munka miatt, igyekszem majd visszaforgatni. Nagy köszönettel tartozom nekik, hogy olyan háttérrel biztosítottak a számomra, amely mellett mindig elláthattam hivatásomat. A jövőben több minőségi időt tervezek velük tölteni, de örülök, hogy lesz módom időről-időre visszajönni Budakalászra.

Hollósi-Györgyei Nóra

KÖSZÖNTJÜK BUDAKALÁSZ ÚJ HÁZIORVOSÁT

Dr. Rácz Katalin 2021. január 4-től várja a 4. számú felnőtt háziorvosi körzet pacienseit a megszokott rendelési időben az Egészségházban. Rövid bemutatkozását alább olvashatják.

2000-ben végeztem a Semmelweis Egyetemen, négy gyermekkel és férjemmel Szentendrén élek. Orvosi munkámat mentőorvosként kezdtem a Csillaghegyi mentőállomáson. 12 éve dolgozom Szentendrén dr. Hasitz Ágnes praxisában és a pomázi központi ügyeleten. 2016 óta foglalkozom palliatív orvoslással, ami leginkább a daganatos betegek tüneti kezelését, fájdalomcsillapítását jelenti. 2019-ben tettem palliatív orvoslásból licenszvizsgát, és ugyanekkor kezdtem el dolgozni az otthoni hospice ellátásban (Florance Nővérszolgálat) palliatív orvosként. Mind az ügyeleti, mind palliatív orvosi munkám során gyakran látok el budakalászi betegeket. Gál doktornővel a kezdetektől jó kapcsolatban voltunk, több alkalommal vettem részt előadóként az Egészségklub rendezvényein. Az elmúlt két évben együtt dolgoztunk a Szentendre és Vidéke Praxisközösségben, amely Budakalász, Csobánka, Píliszentlászló, Szentendre, Szigetmonostor orvosait fogja össze. Hasitz doktornő mellett – úgy gondolom – a kistérség egyik legmagasabb színvonalon működtetett praxisában dolgozhattam, és bár többször felmerült a saját praxis lehetősége, sohasem találtam elég vonzónak ahhoz a munkához képest, amit a doktornővel elkezdtünk. A praxisközösségi munka során csodáltam a kalászi közösség aktivitását, Gál doktornő messze mindenkit megelőzve vezette a listát az emberek bevonásában a szűrővizsgálatokra,

rendezvényekre. Az itt dolgozó háziorvos-kollégákat szintén régről ismerem. Ezek a tapasztalatok és még sok apró részlet, talán a csillagok állása is, úgy hozta, hogy nemrég mégis meghoztam a döntést, hogy váltani szeretnék. Bízom benne, hogy döntésemet nem bánom meg, és bár nem könnyű Gál doktornő után beülni az orvosi székbe, bízom abban is, hogy nem fogok csalódást okozni, és tovább tudom vinni, fejleszteni azt a háziorvosi munkát, amit tőle átveszek.

dr. Rácz Katalin

EGÉSZSÉG

HÍREK AZ EGÉSZSÉGKLUB HÁZA TÁJÁRÓL

Idén szeptemberben ünnepelte az Egészségklub a 15. születésnapját. A tervezett ünnepi konferenciáról a járvány miatt sajnos le kellett mondani, az előadások anyagát azonban a TV Budakalász rögzítette, a felvételek pedig megtekinthetők az Egészségklub honlapján. Minden esztendőben kiemelt szerep jut az Egészségklub által szervezett szűrőprogramoknak, amelyek eredményéről alább olvashatnak összefoglalót.

Őszi szakorvosi szűrések

A budakalászi lakosok egészségmegőrzésének, a betegségek megelőzésének egyik fontos pillére az évente meghirdetett szakorvosi szűrővizsgálatok igénybevételének lehetősége.

Ismeretes, hogy ezeket a vizsgálatokat az Önkormányzat 2008. óta finanszírozza, a szervezést pedig az Egészségklub önkéntesei végzik.

A világjárvány kitörése miatt a tavaszi szűrővizsgálatok elmaradtak, de a rendelkezésre álló anyagi forrást felhasználva igyekeztünk szeptember és október hónapban minél több alkalmat biztosítani a részvételre. A meghirdetett első jelentkezési időpontban az összes szűrési alkalomra beteltek a helyek, jelezve a lakosság ezirányú nagy igényét.

Három nőgyógyászati, egy urológiai, egy bőrgyógyászati és egy szív- és érrendszeri szűrést végeztek el a szakorvosok. A vizsgálatokat összesen 185 fő vette igénybe.

A szűrések célja elsősorban a daganatos betegségek időbeni felismerése, hiszen a korai stádiumban felfedezett elváltozások eredményesebben gyógyíthatók (méhnyakrák, melanóma, prosztata karcinóma). A szív- és érrendszeri szűrést dr. Tündik András, az Önkormányzat Társadalmi Szolidaritás és Humán Ügyek Bizottságának tagja javasolta bevenni a preventív szűrések sorába, tekintettel az ilyen jellegű betegségek magas halálozási arányára. Az Egészségklub 7 fős önkéntes csapata segítette Tündik doktor úr munkáját: vérnyomásmérés, antropometriai mérés, vércukor, koleszterin meghatározás, érszűkület-vizsgálatok történtek. A vizsgá-

A helyben szervezett szakorvosi szűrések mellett az Egészségklub tevékenységeinek további, méltán népszerű elemei a kirándulások. Dr. Kecskés Éva több mint 10 éve szervez kirándulásokat a klubtagok számára, rendszeres kulturális élményt is biztosítva általuk, amelyek a szűrések és előadások mellett a legnagyobb érdeklődést kiváltó programok. A járványhelyzet miatt a szabadtéri kirándulásokon és az őszi szűréseken kívül nem tudtunk közösségi programot szervezni, ám Éva megtalálta a módját, hogy a kirándulások hangulatát ne hagyja feledésbe merülni.

laktán feltárára és rögzítésre került az egyéni kardiovaszkuláris rizikó mértéke, az elérendő célértékek ismertetése révén pedig az egészségmegőrzés mikéntje is nyilvánvalóvá válhatott az egyén számára. További cél a kiszűrt személyek hosszú távú nyomon követése.

Az Egészségklub saját szervezésű, méltán népszerű szűrőnapjára, amelyet november 5-re terveztünk, már nem kerülhetett sor az ismételt elrendelt központi járványügyi szigorítások miatt. A november 14-re, dr. Göbl Richárd doktor úr közreműködésével meghirdetett demenciaszűrést is sajnos el kellett halasztanunk.

A vastagbél-daganatok szűrését a népegészségügyi szűrőprogram részeként szeretnénk tovább folytatni. Reményeink szerint 2021-ben is tudunk majd szűrővizsgálatokat szervezni az Önkormányzat folyamatos anyagi támogatásával.

15 éves jubileumi konferenciánk előadásait és egyéb anyagainkat megtalálják megújult honlapunkon: www.bkegeszsegklub.hu

Új színfolt az Egészségklub tevékenységében a szenior örömtánc foglalkozás, melyet szeptemberben indítottunk Novák Mária gerontológus vezetésével. Marcsi kivételes érzékeléssel és szeretettel fordul az idősebb korosztály felé. A derűs hangulatú órák során a résztvevők mentális és fizikai állapota egyaránt javul. November 11. óta online formában folytatódnak az órák hetente két alkalommal, így a csoport tagjai és az oktató között nem szakad meg a kapcsolat.

dr. Csobod Judit

Panoráma a Bence-hegyi kilátóból

Kirándulások külső és belső terekben

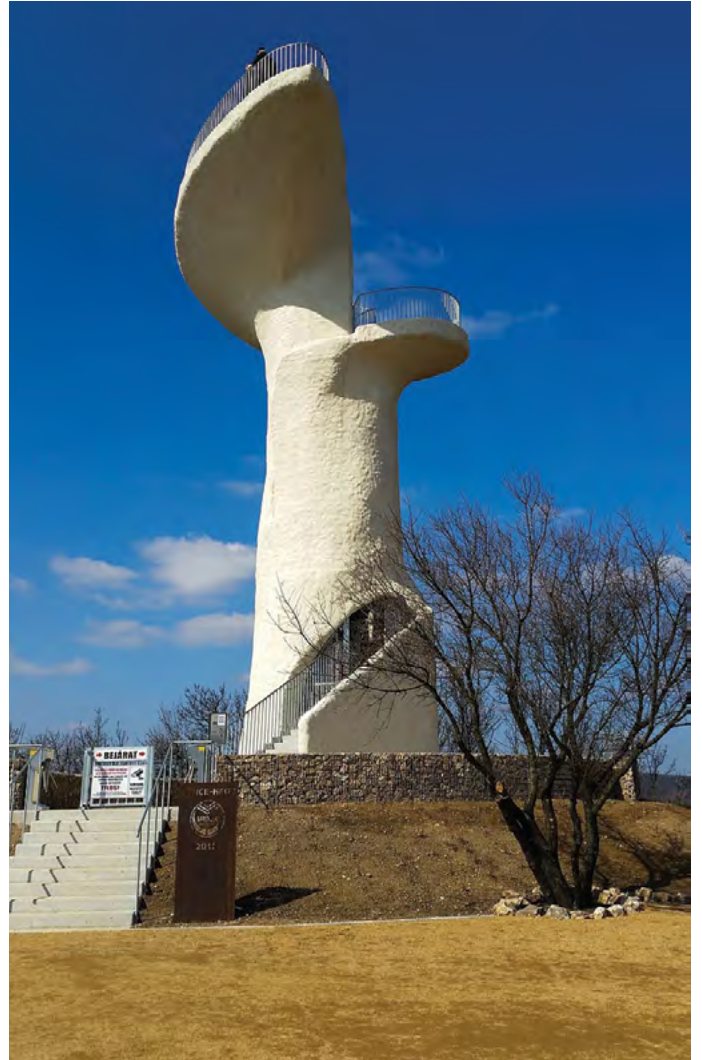
Tavasszal is nehezen éltük meg a korlátozás heteit, de most még nehezebb lesz. Akkor tavaszi zsongás volt, most pedig őszi, téli ború. Az első karanténidőszakban a kirándulások helyett vetélkedőt indítottunk az utóbbi öt év élményeiről. Hetenként kétszer feltettünk a levelezőlistánkra egy-két fényképet, és ki kellett találni, mi látható rajtuk. Összesen tíz ilyen fejtörőt küldtünk el, és a válaszok kiértékelése nagyon meglepő eredményt hozott. Két olyan klubtárs nyert – mind a 10 kérdésre tökéletesen pontos választ adtak –, akik a legtöbb kiránduláson nem tudtak jelen lenni, csak megnézegették a fényképeket, amit jeles fotósaink mindig megosztanak a tagsággal. Ez az eredmény szolgáljon tanulsággal ahhoz, hogy az elkövetkező hetekben, amikor nem mehetünk sehova, próbáljuk meg az emlékeinket előszedni és azokból élni. Most is osztunk majd meg képeket, de nem kérdéssel, hanem kis szöveges emlékmorzsákkal. Háttha megindul a levelezés, és mások is megosztják élményeiket.

Sokan kérdezik tőlem a jövőt, terveinket. Erre csak azt tudom mondani, hogy a kirándulásokat mindig az aktualitásokkal kötjük össze, mert minden programhoz szeretnénk kapcsolni valamilyen kulturális élményt. Természetesen ezen látnivalókat mindig hosszabb-rövidebb gyalogtúrával, sétával érjük el.

Szerencsére ősszel, amikor még a természet is ezer színnel búcsúzott, összehoztunk néhány szívmengető programot. Szép volt az újonnan megnyitott Millenáris Park és különleges a Bence-hegyi kilátó, ahonnan a Velencei-tavat úgy láttuk, ahogy még soha máskor.

Mi budakalásziak olyan helyen lakunk, ahonnan csodaszép sétákat lehet tenni anélkül, hogy közlekedési eszközre ülénk. A következő hetekben használjuk ezt ki, és értékeljük, hogy milyen kiváltságosok vagyunk ezzel a lehetőséggel.

dr. Kecskés Istvánné

Bence-hegyi kilátó

Szeretettel köszöntjük Budakalász város legifjabb polgárait!

A nyár folyamán érkeztek:

Burik Bendegúz
Fridli Sára
Kiss-Gondán Artúr
Lobont Péter Lajos
Máris Hanna
Molnár Alíz
Müller Áron

Nagy Márk
Ökrös Milán
Sebők Blanka
Szabó Zente
Tar Dominik
Tóth-Sipos Benedek
Zsidek Barnabás

Ősszel érkeztek:

Csomáli Borbála
Galicz Odett
Kiss Gergő
Kóvári Márton
Kreisz-Szabó Ábel
Matti Noah
Sáfár Lili

Jó egészséget kívánunk nekik! Isten éltesse őket!

ANYAKÖNYV

SPORT

BMSE hírek – Tavasszal a járványveszély, most a valódi járvány miatt van szünet

A járványügyi helyzet az őszi fordulónak is véget vetett. A csapatoknak ugyan lett volna lehetőségük lejátszani a hátralévő meccseket, de nagy többséggel inkább nem vállalták a felelősséget. A budakalászi futballcsapat vezetősége szintén úgy döntött, hogy az összes korosztály számára elhalasztja a bajnoki mérkőzéseket. Ezzel együtt az eddig lejátszott megmérettetések során minden korosztály remekül helyt állt saját bajnokságában, ami fantasztikus eredmény a klub számára.

Somorjai Tamás

Egyesületünkben több mint százötven gyerek rúgja a bőrt, és egytől egyig mindegyikükre büszkék lehetünk. Szívvel lélekkel fociznak, tökéletes edzőmunkát végeznek, szeretik egyesületünket, és természetesen Budakalászáért dobog a szívük. Szinte teljes létszámmal vesznek részt a gyerekek a sportfoglalkozásokon. Most elsősorban az edzések folytatására koncentrálnak, természetesen a megfelelő óvintézkedések betartása mellett.

Sok visszaigazolt sportolónk is van az egyesületben, akik talán igazán jól érzik itt magukat, hiszen egy nagy család tagjai is egyben.

KözösJég hírek

A budakalászi KözösJég megnyitásáról előző lapszámunkban olvashattak, ám a novemberi járványügyi intézkedések miatt a jégpálya a nagyközönség számára jelenleg nem látogatható, a szervezett edzéseken pedig csak igazolt sportolók vehetnek részt.

A www.kozosjeg.hu weboldalon a kihelyezett testnevelésórák és más csapatsportprogramok további lehetőségeiről folyamatosan tájékozódhatnak.

Bajzát Péter

Az eddigi legkiemelkedőbb igazolás a felnőtt korosztályhoz fűződik: a nyár folyamán ugyanis Bajzát Péter és Somorjai Tamás is csapatunk tagja lett!

Bajzát Péter kétszeres MB 1-es gólkirály, magyar kupagyőztes játékos, Somorjai Tamás pedig magyar bajnok a Ferencvárossal, illetve magyar kupa- és szuperkupa győztes. Büszkék vagyunk rá, hogy mostantól ilyen futballisták is a mi csapatunkat erősítik! Ha a pályán vannak, fantasztikus dolgokat művelnek! Péter már az első mérkőzésen mesterhármassal mutatkozott be, Tamás pedig a háttérben mutatott kimagasló teljesítményt. A szurkolók nyílt tapssal köszönték meg nagyszerű játékukat.

A csapat tagjai és az összes sportolónk büszke arra, hogy velük sportolhat. Mindkét játékos nagy szeretettel jött Budakalászára, mint mondták, megszerették ezt a környezetet, az itteni embereket, és a csapat is nagyon szimpatikus a számukra. Péter szülei minden mérkőzésre eljönnek Egerből, hogy drukkoljanak a srácoknak.

A csapat jelenleg a tizedik helyen áll, ami igen szép teljesítmény annak fényében, hogy most jutottunk fel a megyei első osztályba. Egyesületünk Budakalász legnagyobb klubja, fejlődünk, szépülünk, mert ennyi gyerek megérdemli az odafigyelést.

Nagy tisztelettel:

Sárosi Tibor
BMSE elnök

KARÁCSONYI ÜDVÖZLET

NACHRICHTEN

A járványhelyzetre való tekintettel a Német Nemzetiségi Önkormányzat vezetősége komolyabb összeget különített el védőmaszkok készíttetésére, amelyeket a budakalászi sváb közösség és a Budakalászi Szent Kereszt felmagasztalása templom hívei számára ajánlott fel. A maszkokat advent első vasárnapján a reggeli, valamint az esti szentmise előtt osztottuk ki a szertartá-

sokra érkezők és az oda látogató német közösség tagjai részére.

Reméljük, hogy a maszkok hasznosak, s hogy jó segítséget jelentenek mindenki számára!

Áldott, békés karácsonyi ünnepeket kíván a Budakalászi Német Nemzetiségi Önkormányzat és a Német Nemzetiségi Egyesülete vezetősége!

az esztendőben a Németországban élő Kamp Donát és Schenek Rudolf felelevenítették e nemes célt szolgáló hagyományt, és 2020. szeptember 16-án Backnangban (a németországi Baden-Württemberg tartományban) ismét megszervezték az összejövellt. A jelenlévők – 16 fő – számára nagy örömet jelentett, hogy újra lehetőség nyílt az egymással való találkozásra, s már a jövő évre szóló tervek is megszülettek.

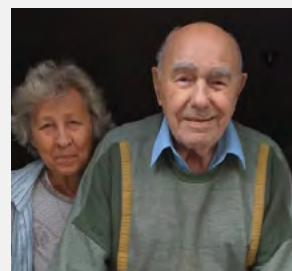
Hosszú éveken át Trendl Ferenc szervezte a németországi budakalásziak baráti körének találkozóit Schornbachban, ahol mi is számos alkalommal vettünk részt. Idős korára tekintettel két éve már nem foglalatzkodott vele, ám ebben

A nyár folyamán, 2020. július 23-án ünnepelte házasságkötésének 65. évfordulóját a Németországban élő Steibli Róza (aki kitelepítése előtt Budakalász Kálvária u. 7. sz alatt élt családjával) és férje, Helmut Scheyhing.

A vaslakodalomhoz utólag is gratulálunk, s kívánunk nekik továbbra is jó egészséget közös életükhöz!

November 9-én ünnepelte a 90. születésnapját Lafka Konrád.

A Német Nemzetiségi Egyesület első éveiben – mint elnökkel – közösen dolgoztunk és szerveztük az Egyesület életét. Ameddig bírta egészséggel, munkájára mindig számíthattunk! Jókívánságainkat személyesen is átadtuk, de a Hírmondóban is kívánunk jó egészséget neki és kedves családjának!

KARITÁSZ

NAGY SZÜKSÉG VAN MINDENKIRE!

Szeretnénk beszámolni a Karitászi őszi tevékenységéről, illetve megköszönni a támogatást és segítséget kérni a folytatáshoz. Az idei őszt a Takács család fantasztikus vonós koncertjével kezdtük a közeli pszichiátrián. Megindító volt látni, ahogy ez a magas szintű művészet mélyen a betegek lelkébe hatolt és utána örömmel újságotlák, hogy mennyire megnyugtatta őket, míg mások sírtak az örömtől. Sajnos ezzel az újabb járványügyi zárlat miatt kényszerűen véget is ért az idei koncertsorozatunk.

Októberre idén is egy közösségi ökonapot álmodtunk meg a Kalász Sulival közösen, de sajnos a járvány ezt a tervünket is felülírta, így be kellett érünk egy megemlékezéssel a teremtés-védelem hetéről és egy örömteli szolgálattal a VeddEgyütt Községi Vásáron.

Az őszi tíz demencia hátizsákot állítottunk össze, amelyekben a demenciával élőket otthon gondozó hozzátartozóknak szeretnénk segíteni. A hátizsákok könnyen érthető, tájékoztató- és gyakorlati kézikönyveket, illetve a demenciához kapcsolódó filmek, regények, segítő online oldalak, szervezetek és jó gyakorlatok listáját tartalmazták és folyamatosan kölcsönözhetőek Budakalászon a katolikus plébánián, a könyvtárban, az Egészségklubnál és a Családsegítőben is.

Október végén az elhúzódó járványhelyzet miatt – a VeddEgyütt anyagi segítsége mellett – ismét gyűjtést szerveztünk, így több mint 700 kg tartós élelmiszert, mosó- és tisztálkodószereket, valamint a budakalászi Önkormányzat támogatásából 500 kg almát szállíthattunk ki közel 100 nehéz helyzetben lévő budakalászi családnak, idősnek, hajléktalannak.

Szolgálatunk egyik legfontosabb része a helyi nehéz élethelyzetben lévők kísérése, támogatása jó szóval, segítő beszélgetésekkel, ügyintézési és életviteli problémákban való melljük állással, a szükséges bútorzat, ruhanemű, cipő, takarók, ágyneműk és háztartási eszköz közvetítésével. Az idei évben erre különösen is nagy szükség volt, mert sokan elvesztették a munkájukat, vagy megszűnt az alacsony bérük, nyugdíjuk melletti kiegészítő kereseti lehetőségük.

Sokan kényszerűen döntöttek a munka helyett az otthon maradás mellett koruk, megbetegedésük, apró vagy beteg, állandó felügyeletet igénylő gyermekeik miatt. Sajnos sok családban elfogytak a tartalékok, ha egyáltalán voltak, így a napi megélhe-

tés is több helyen veszélybe került. Önzetlen adományoknak hála az élelmiszerek mellett több idős betegnek segíthettünk tűzifával is a beköszönő hideg ellen, egy aggregátor beszerzésével pedig az eddig gyertyafénynél tanuló gyerekeknek, vagy egy fejlesztést segítő új számítógéppel a speciális nevelési igényű gyermekeit egyedül nevelő édesanyáknak.

Az idei évben is készültünk „Mikulás kommandóval”, melyre 286 095 forint adomány gyűlt össze, és nagy örömmel sok fiatal is bekapcsolódott az akcióba. A finomságok mellett minden csomagba került **szeretet, remény és figyelmesség** is, mert hiszünk, hogy aki kapta, érezte, és továbbadott belőle másoknak is!

Nagy hála van bennünk, hogy egyre több alkalmi és rendszeres önkéntessel szolgálhatunk együtt, mert nagyon nagy szükség van mindenkire! Köszönjük mindenkinek, aki mindig ott volt, ahol, és akkor, amikor éppen szükség volt rá, velünk gondolkodott, pakolt, csomagolt, szortírozott, szállított, kézműveskedett, ételt készített, beteget szállított, ügyintézett, imádkozott!

További segítségüket és imáitokat kérjük, mert minden eddiginél nagyobb szükség van most rátok!

Szent Ferenc Karitászi Csoport
06 20/358-2679

szentferenckaritasz@gmail.com

<https://www.facebook.com/szentferenckaritaszcsoport>

A SZEMÉLYES REMÉNY

Advent szavunk a latin „adventus Domini” kifejezésből származik, ami annyit jelent, „az Úr eljövetele”. Adventkor egyrészt ünnepeljük, hogy a Fiú Isten testté lett, eljött közénk több mint kétezer évvel ezelőtt. Létezik egy történelmi pillanat, amikor Jézus Krisztus eljött ebbe a világba, és lehet egy személyes, lelki pillanat is, amikor ez az esemény, az Úr eljövetele a sajátunkká válik. De az adventi ünnep várakozás is a még be nem teljesült eljövétel felé, arra hív, hogy várakozva, vágyakozva tekintsünk Krisztus, a Fiú Isten második eljövételére.

Az Advent üzenete pontosan azt nyújtja számunkra, amire leginkább szükségünk van: reményt. Járvány ide vagy oda, az ember állandó valójában, boldog és boldogtalan állapotában, könnyű és nehezített körülményei között is reményre vágyik. Reményre van szüksége ahhoz, hogy rendesen tudjon élni, funkcionálni. Szükségünk van rá, hogy tudjuk, holnap is van élet, előbbre haladhatunk a céljaink felé, legyőzhetjük akadályainkat, lesz erőnk megküzdeni napi kihívásainkkal, lehetünk boldogok. Ha egy embertől elveszed a reményét, mindenét elvetted.

Isten pedig reményt kínál nekünk. Ez a remény kívülről érkezik, forrása nem mi vagyunk, nem a mi képességeink, adottságaink, de nem is a körülményeink. Így imádkozunk: Mi Atyánk, aki a Mennyekben vagy! És ezzel megvalljuk, hogy Isten világunkon kívül áll, nem kötik Őt világunk korlátjai. Az isteni remény beteljesülő remény is. Úgy várhatjuk a Fiú Isten második eljövételét, hogy közben bizalmunkat helyezhetjük Krisztus első eljövételébe. Sőt az isteni remény nemcsak kívülről érkezik, és nemcsak beteljesülő, hanem személyes is. Amennyire személyes számunkra Krisztus első eljövetele, annyira lehet saját reményünk a Fiú Isten második eljövételével kapcsolatban. Amennyire személyes a kapcsolatunk Istennel, annyira lehet személyes, mindennapi kapcsolatunk az Ő reményével is. Mert hogyan várhatnánk az Úr eljövételét, ha nem is ismerjük Őt? Keressük tehát, ismerjük meg Krisztust, és így az isteni reményre is szert tehetünk!

Kiss Péter
a budakalászi Evangéliumi Közösség lelkipásztora

KARÁCSONY ÜNNEPÉRE

„Csendes éj, drága szent éj” – énekeljük néhány nap múlva. A kinti fényeknek örülünk, a díszítés már sok helyen elkészült, talán a lelkünk megérkezése folyamatban van még a közelgő ünnepre.

Az idei karácsony – főleg az elmúlt évekhez képest – csendes lesz. Amikor tavaly az egyik karácsonyi interjút adtam, az egyik kérdés az volt felém, hogy hogyan lehetne csendesebb az ünnep. Idén a csend, mint külső tényező, adottabb, de ez nem jelent automatikus változást az ünnep megélésében.

A csend önmagában se nem jó, se nem rossz. Talán inkább csak szokatlan számunkra. A csend lehetőség: emlékezésre, önmagunkba tekintésre, a bennünk levő érzelmek felismerésére, vágyain tisztázására, döntéseik meghozatalára és még ki tudja, hogy mennyi mindenre. Karácsonykor, amikor kihelyezzük a jászolt, meghívást kapunk, hogy mint a pásztorok vagy a királyok mi is menjünk vendégségbe az értünk emberré lett Istenünkhöz, hogy pihenjünk meg nála, osszuk meg vele gondolatainkat, és kérjük – ahogyan egyik énekünkben is tesszük: „Add hitemnek fényedet, akkor biztosan megyek, s meg nem állok, míg a trónod el nem érem én.” Ezért jó, mikor nemcsak a templomban és a főtéren, hanem otthonainkban is legalább egy képet kiteszünk Betlehemről, mert csendes perceinkben eleget tehetünk a meghívásnak és köszönhetjük az Ünnepelet Gyermecket.

Csendes éj, mert idén halkabb lesz az ének, kevesebben fogunk együtt ünnepelni. Ne szomorúsággal töltsön el bennünket mindez, mert nincs annál rosszabb, amikor az együttlétünket keserűség-fűszerezzük meg. Csendes éj, de szent. Becsüljük meg azokat,

akikkel együtt vagyunk, akikre számíthatunk és mellettünk vannak. A Szent Család, bár szállást nem kapott sehol, mégsem csügged el.

Csendes éj, de nem néma. Figyeljünk arra, hogy körülöttünk kinek hallhatatlan az ünneplése. Legyünk figyelmesek, hogy környezetünkben, ismerősi körünkben kinek tudjuk az ünnepét megváltoztatni, hogy ott is elhangozzon az ének: drága szent éj.

Kívánok mindenkinek áldott karácsonyt és Isten áldásában gazdag új évet!

Kelemen László
plébános

A karácsony csodája

Már csak néhány nap és a világ elcsendesedik. A konyhát mézeskalács illata lengi be, a szobák közepén pedig ott áll karácsonyi pompájában a fenyő, alatta díszes csomagolásban hivalkodik sok-sok apró kislányok álma. Színes labda, mesekönyv, játék baba, póni, vagy egy új, csini ruha. Ilyenkor eltűnik a könny, a bánat, nincs keserűség és szomorkodás, mert a kicsik hangos boldogsága kiszorít minden rosszat. A háttérben szól a Csendes éj, vagy éppen Grincs próbálja komisz módon ellopni az emberek ünnepét, esetleg megint Kevin miatt izgul az egész család, a Reszketések betörők unalomig ismételt részében. Szóval a karácsony gyönyörű, és a karácsony mindenkié.

Az ünnepi megpihenést azonban megelőzi a „karácsonyi őrület”. Ilyenkor sorra vesszük a szívünkhöz közelállókat, és órákat töltünk azzal, hogy kiválasszuk azt a kedves ajándékot, amivel a legnagyobb örömet okozhatjuk. Ilyenkor igaz az is, hogy pszichénknak jót tesz a tudat, hogy adhatunk, hogy adni jó. Ilyenkor felerősödik az adakozás iránti vágy is, és a gazdag és a szegény egyaránt adni szeretne. De hogyan is adhatunk „jól” egy ismeretlen embernek, hogy ő is úgy érezze, hogy az ünnep szelleme átjárja az ajándékot?

A szegény, vagy mondjuk úgy, rászoruló embertársainknak is vannak ünnepi álmaik. Éppen olyanok, mint a mieink. A kicsik játékokat szeretnének, babát vagy kisautót, sok-sok édességgel. Karácsonykor a gyerekek kerek csokoládét, szögletes csokoládét, hosszú csokoládét, rövid csokoládét, gömbölyű csokoládét, lapos csokoládét, tömör csokoládét, lyukas csokoládét, csomagolt csokoládét, meztelen csokoládét, egész csokoládét, édes csokoládét, keserű csokoládét, mogyorós csokoládét, tejcsokoládét, és minden olyan csokoládét szeretnének, amit csak készítenek a világon. A kamasz lányok nagyon tudnak örülni az apró kis bizsuknak, smink készletnek, illatszereknek, de ezek semmiképpen se lehetnek használtak, felbontottak. Egy kamasz fiúnak persze sokkal nehezebb ajándékot találni, de egy klassz fülhallgató, egy „pasis” pénztárca, vagy egy vicces feliratú póló nekik is igazi örömet szerezhet.

De menjünk tovább. Melyik háziasszony ne örülne egy jó szacskönyvnek, egy kávénak, egy finom teának, néhány pöttös bögrének, ami nem csorba, nem törött. És melyik férfi ne örülne egy üveg pezsgőnek, vagy egy üveg finom bornak, ami nem feltétlenül drága, de üdvözlőlap van rajta, rénszarvassal, csillagokkal, hogy aki kapta, tudja, ez most ünnepi koccintáshoz való, a karácsonyról szól. Ez most nem az utcai „helló haver” ital, hanem egy idegen üdvözlő egy másik idegennek, akik valahol, a szívük mélyén mégis ismerősök. Mert a karácsony csodája ebben leledzik. Hogy úgy adom, hogy nem tudom kinél ér célba, és úgy kapom, hogy nem tudom, kitől érkezett. Aztán itt vannak a bájos nagymamák vagy a bölcs nagypapák. Attól, hogy szűkösen jönnek ki a nyugdíjból, még ők is nosztalgiznak karácsony idején. Szívesen fogadják a finom csokoládét, a gyümölcsöt, az ízletes teákat vagy a mézet.

És hát minden településnek vannak hajléktalanjai, akik ilyenkor, az ünnepen is az utcán bolyongva, még csak nem is álmodozhatnak meleg otthonról, finom vacsoráról. Mit adhatnánk nekik, amivel valóban segíthetünk? Először is: meleg zoknit, tiszta alsóneműt, kesztyűt és melegítőnadrágot, takarót, néhány szeletet a bejgliből, és egy apró kis elemőzsiacsomagot. Ha sokan adjuk, nem sok. Ha szeretettel adjuk, a lehető legtöbb.

És hogy miért is adnánk, ha nekünk is oly kevés van? Kalkuttai Teréz anya szavaival válaszolnék: „Adni kell, adni, mindent odaadni. Munkát, erőt, életet. Pénzt, ruhát és kenyeret. Könyvet, mosolyt, simogatást, jó szándékot, jó akarást. Imádságot, egészséget, melegséget, élő hitet. Odaadni akárkinek, a legelső nincstelennek. Szeretetet adni-adni, s érte semmit sem kívánni!”

A Dunakanyari Család és Gyermejkölési Intézmény, és annak Budakalászi Szolgálata mindenkinek békés, boldog, gazdag ünnepeket kíván!

Segítsünk együtt, hogy mindenki otthonába beköltözzék a karácsony csodája!

Nemesnyik Judit

SZERETETTEL A GYEREKEKÉRT, A CSALÁDOKÉRT!

„A világ erőforrásai elegendőek ahhoz, hogy kielégítsék mindenki szükségleteit, de nem elegendőek ahhoz, hogy kielégítsék mindenki mohóságát.”

(Mahātmā Gandhi)

A járványügyi helyzet több érzékeny pontunkra rávilágított: egyetlen pillanat alatt elveszithetjük az egészségünket, a munkánkat, az anyagi vagy egyéb javainkat. Ha nem fordítunk figyelmet az érzelmi, lelki tartalékain karbantartására, a szükség idején nem tudunk miből erőt nyerni. Ilyenkor kapkodunk, türelmetlenebbé

válunk, és sötétebbnek látjuk a valóságot. A környezet súlya könnyen maga alá gyűrhet minket.

Az érzelmi és anyagi szükségleteink kölcsönhatással lehetnek egymásra. Ha nem követjük rendszeresen a híreket, attól még az események részesei vagyunk.

Találkozunk, kommunikálunk egymással. Az anyagi veszteségek a legtöbb helyen – intézményekben, családokban – fokozatosan emelkednek, ráadásul nem látjuk az alagút végét.

Mégis, bátran kimondhatjuk, hogy van remény. Lehet, hogy nem kifejezetten anyagiakban mérhető, de emberi, és közel van hozzánk.

Ugyanis mi emberek képesek vagyunk arra, hogy a nehéz élethelyzetekben – amelyek nem válogatnak fiatal vagy idős, egyedülálló vagy családost között, hanem egyszerűen berobbannak – összefogjunk, segítsünk egymásnak.

Gandhi szerint a világ erőforrásai elegendőek ahhoz, hogy amire szükségünk van, azt megkapjuk, részesüljünk benne. Ha valahol, valakinek kevesebb jutott, akkor az azt is jelentheti, hogy máshol többet birtokolnak.

A Dunakanyari Család- és Gyermekjóléti Intézmény az utóbbi időben sokszor megtapasztalta, hogy sok kicsi bizony nagyon sokra megy. Az adományok, önkéntes felajánlások által számos család számára tudunk kézzel fogható segítséget nyújtani, ahol pedig a lelki és érzelmi tank volt kifogyóban, ott munkatársaink és szakembereink segítő beszélgetéssel támogatták a családokat.

Szeretnénk, ha ez továbbra is folytatódna. Mindenkit arra bátorítunk, hogy tapasztalja meg, mennyi erő és leírhatatlan boldogság van abban, amikor egymásnak segítünk, amikor adhatunk abból, amit mi is ajándékba kaptunk ezen a földön.

Karácsonyra készülődve várjuk az élelmiszer-, jó minőségű játékadományait, önkéntes felajánlásait, hogy szeretettel elhalmozzuk a családokat!

Aranyos Zsolt, a Dunakanyari Család- és Gyermekjóléti Intézmény mediátora

Ha úgy érzi, hogy segítségre van szüksége vagy környezetében tapasztalja, hogy másoknak lenne szüksége segítségre, vegye fel a kapcsolatot a Dunakanyari Család- és Gyermekjóléti Intézménnyel.

Az intézmény az alábbi, díjtalanul igénybe vehető szolgáltatásokkal fogadja ügyfeleit:

- pszichológiai tanácsadás
- családterápia
- párkapcsolati és családi konfliktusok kezelése (mediáció)
- jogi tanácsadás
- fejlesztőpedagógus

Elérhetőségek:

Dunakanyari Család- és Gyermekjóléti Intézmény, Budakalász, Budai út 31.,
Tel.: 06 20/291-0728
Nyitva: hétfőtől-péntekig: 8.00-16.00-ig.

www.dunakanyari.hu

facebook.com/dunakanyari

Munkaidőn kívül (16.00 és 8.00 óra között, illetve hétvégén és ünnepnapokon) krízis esetére a készenléti ügyeleti számunk: 06 20/364-0827

Terülj-terülj asztalkám!

Az ünnepi időszakban a budakalászi lányok, asszonyok is a legfinomabb étkeiket, gyakran a nagymamáktól ismert fogásokat készítik szeretteik számára. Érdekes hát meglesni, milyen karácsonyi ételek kerülhetnek az ünnepi asztalokra városunk otthonaiban. Összeállításunkban tradicionális és modern – magyar, sváb és szerb recepteket, főételeket és süteményeket mutatunk be, amelyek mind-mind méltó, ízletes ünnepi étkek. Jó készülődést, sütést-főzést, jó étvágyat kívánunk!

Filézettponty-halászlé és pontypörkölt túrós csuszával

Horváth István, a több mint 260 tagot számláló Óbuda-Kalász Horgászegyesület elnöke bevált halászléreceptet ajánl az olvasóknak. A karácsonyi menüben főételként is szerepelhet jó minőségű hal, a túrós csusza pedig a pontypörkölt remek kiegészítője.

Hozzávalók a halászléhez 6-8 főre: 3-4 kg ponty, 1 kg apróhal, 3-4 vöröshagyma, 1 csípős zöldpaprika, 2-3 paradicsom, őrölt pirospaprika, só. Az ízletes halászléhez a megtisztított, kizsigerelt pontyot és apróhalakat tisztára mossuk, a pontyok fejét levágjuk, a keserűfogakat kivesszük. A hal húsát leválasztjuk a csontról, bőrrel lefelé éles késsel sűrűn beirdaljuk, majd szép szeletekre vágjuk, és kissé megsózzuk.

Az alaplevet halcsontokból, fejből és az apróhalakból készítjük, személyenként 5-6 dl vizet számítva. Szeletelt vöröshagymát, sót, 2 db zöldpaprikát, 2-3 paradicsomot, 1 erős zöldpaprikát, 1 evőkanál őrölt pirospaprikát teszünk a lébe, majd kb. egy órán át főzzük. Az alaplevet átpasszírozzuk és a halszeleteket, belsőséget, a haltejet és ikrát is belefőzzük.

A **pontyfilépörkölt**höz a halszeleteket elkészítjük a már ismertetett módon, pörköltféléhez hasonlóan izesítjük, a szaftos alapot vöröshagymával készítjük. A pörköltalapba belefőzzük a halszeleteket, kevés vizet öntünk hozzá, majd vörösborral izesítjük s készre főzzük. Tálaláskor túrós csuszával vagy galuskával kínáljuk. Jó étvágyat kívánunk a finom halételekhez!

Zserbógolyó: az egyszerű és nagyszerű finomság

A zserbó az egyik legkedveltebb magyar sütemény. Először Gerbeaud Emil, svájci származású budapesti cukrász és csokoládégyáros készítette a 19.-20. század fordulóján. Sokunk kedvencét, a macskanyelvet is ő honosította meg egyébként az országban.

Zelizi Erika, a budakalászi Idősklub vezetője maga is nagy süteményrajongó és lelkes hobbicukrász. Erika a zserbó modern, egyszerűbb változatát, a zserbógolyó elkészítési módját ajánlja nekünk.

A mutatós, utolsó percben is elkészíthető desszerthez 15 dkg kekszmorzsát összeforgatunk 10 dkg darált dióval, majd annyi őszi baracklekvárt adagolunk hozzá (kb. 17 dkg-ot), hogy formázható masszát kapjunk. Golyókat készítünk belőle és hidegben hagyjuk őket megdermedni. Eközben gőz fölött felolvasztunk 15 dkg, lehetőleg min. 60%-os étcsokoládét és elkeverjük 1 evőkanál étolajjal. A golyókat a csokoládékrémbe mártjuk, lecsepegtetjük, majd darált dióval, akár színes tortadíszítő cukorral szórjuk meg őket. Díszcsomagolásban kedves ajándékként is adhatjuk az édességet.

Sváb és szerb finomságok

A helyi sváb közösségben a receptek úgy jártak kézről-kézre, hogy gyakran azt is feltüntették a leírás mellett, hogy kitől származik. Az alábbi karácsonyi recepteket Harmati Lajos, a Német Nemzetiségi Önkormányzat képviselője ajánlja a kalászi háziasszonyok figyelmébe.

Borleves rántott hallal és zellersalátával

Az édes leves, a sós hal és finom saláta hagyományos, népszerű sváb karácsonyi menü szentestére. A borleveshez 1/2 liter vízre, 1/2 liter száraz fehérborra, 4 ek. cukorra, 4-6 szem szegfűszegre, 1 ujjnyi fahéjra és 4 egész tojásra lesz szükségünk. A hozzávalókat odatesszük főni, már az elejétől kezdve habverővel kevergetjük. Miután felforrt, felhabzott, vegyük le a tűzről, s kb. még egy percen át még folytassuk a habverést. A leves tetejére pirított mandula és áztatott mazsola kerül. Hidegen is ízletes, különleges téli étel.

A zellersalátához 2-3 egész zellert héjában, sós vízben puhára főzünk, ha kihűlt, meghámozzuk. Karikákra vágjuk, majd szépen elhelyezzük egy tálban és ecetes levet öntünk rá. Az öntet 1 mokkáskanál sóból, 3 evőkanál porcukorból, 3 evőkanál 20%-os ecetből és 3 dl vízből áll. Érdeemes egy órán át hidegben pihentetni a salátát. Jó étvágyat!

Fotók: Wikipedia Commons, Nosalty, Mindmegette

Lágy, krémes diótorta

Az ínycsiklandó szerb finomság 3 rétezből áll. A receptet köszönjük Mirkovits Katalinnak, a Szerb Nemzetiségi Önkormányzat elnökének.

Hozzávalók az 1. és 3. laphoz: 8 tojás, 8 evőkanál cukor, 4 evőkanál darált dió, 1 evőkanál kókuszreszelék. A 2. laphoz 6 tojásfehérjére, 6 evőkanál cukorra, 2 evőkanál lisztre, valamint 150 gramm durvára darált dióra lesz szükségünk. A krémhez 6

tojássárgáját, 6 evőkanál cukrot és 1 csomag vaníliás pudingport használunk fel, 5 dl tejjel, 25 g margarinnal és 1 evőkanál vaníliaaromával. A sütemény tetejére 250 gr mascarpone kerül, továbbá 200 g margarin és 100 gramm porcukor. Díszítésként darált fehér csokoládét és kókuszreszeléket használunk.

Az 1. és a 3. laphoz felverjük a tojásfehérjét a cukorral, majd hozzáöntjük a tojássárgáját. Jól összekeverjük a darált dióval, a liszttel és a kókuszreszeléssel. Kb. 35 x 25 cm átmérőjű kikent tortaformába tesszük, előmelegített, 160 fokos sütőben kb. 35 percig sütjük. A kihűlt lapot vízszintesen félbevágjuk, így két vékony lapot kapunk. A 2. laphoz a tojásfehérjét elkeverjük a cukorral, majd hozzáadjuk a durvára darált diót és a lisztet, a masszát elkeverjük. A fenti módon ezt a lapot is készre sütjük.

A töltelékhez kikeverjük a tojások sárgáját a cukorral, a pudingporral és egy kevés tejjel, majd a maradék tejet is hozzáadjuk. Állandó kavarással sűrűre főzzük, majd a tűzről levéve hűlni hagyjuk. A vajat habosra keverjük, majd hozzáadjuk a kihűlt krémet és a vaníliaaromát. Vigyázzunk, ilyenkor már ne kavargassuk sokat, nehogy megpuhuljon a vaj! Az első lapot megkenjük a krém felével, majd ráfektetjük a második lapot, arra kerül a krém másik fele. Következik a 3. lap, megkenjük a habosra kikevert porcukros margarinnal és a mascarponeval. A tortát darált fehér csokoládéval és kókuszreszeléssel szórjuk meg.

Áldott, ízletes karácsonyi ünnepeket kívánunk!

OTTHONUNK ÉS KÖRNYEZETÜNK

TÚZIJÁTÉK – a megosztó szórakozás

Kis tűzijátéktörténet

A tűzijátékozás több mint kétezer éves múltra tekint vissza, amikor is a legenda szerint egy kínai szakács szentet, ként és salétromot kevert össze, ami begyulladt. Mivel a látvány igen emlékezetes volt, ezt később is megismételte. Persze akkor a Föld népessége még csak néhány százmillió fő volt, nem 7,8 milliárd.

Más források alapján, többek között egy Li Tian nevű szerzetes leírásai szerint a tűzijáték felfedezése a 9. század folyamán, a Song dinasztia alatt történt, de Indiából is maradtak feljegyzések ugyanebből az időből. A lényeg mindenesetre az, hogy a sokszor intenzív fényhatással is járó durrogatás, robbantgatás lassan szokássá vált és hamarosan elterjedt az egész világon.

A 13. században Marco Polo is szállított puskaport Kínából Európába, és arra is található korabeli adatot, hogy kereskedők is szállítottak feketelőport Európába a kereskedelmi útvonalakon, ekkor elsősorban katonai célokra. Feketelőport tűzijátékgyártáshoz először az olaszok kezdtek használni a 14. században.

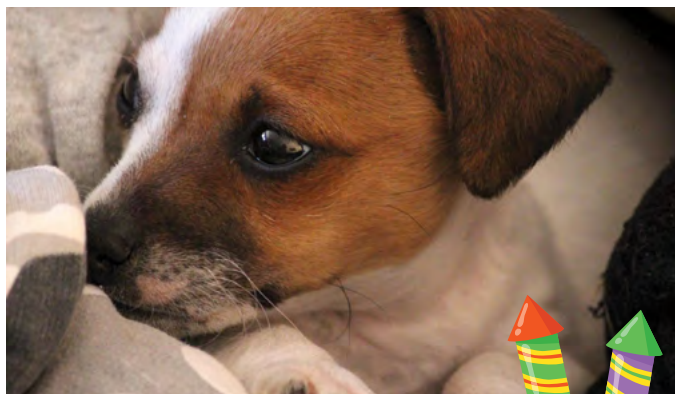
Hazánkban az első nagyobb tűzijátékot 1476. december 22-én, Hunyadi Mátyás és Aragóniai Beatrix menyegzője alkalmából rendezték.

A tűzijáték később a szigetországot is lenyűgözte, és a 16. században rendkívül népszerűvé vált a brit birodalomban is. William Shakespeare megörökítette (pl. a Lóváltott lovagok c. komédiájában), I. Erzsébet királyné külön címet hozott létre „Fire Master of England” néven, II. Jakab király pedig annyira elégedet volt a koronázási ceremónián közreműködő tűzmesterrel, hogy cserébe lovaggá ütötte.

Ahogy telt az idő, a tűzijáték egyre szélesebb rétegek számára vált elérhetővé, ezzel párhuzamosan pedig hatalmas pirotechnikai iparaggá nőtte ki magát a tűzijáték- és petárdagyártás. A mai napig Hunan tartományban, Liu Yang vonzáskörzetében található a világot tűzijátékkal ellátó pirotechnikai gyárak legtöbbje.

Szeretjük vagy gyűlöljük, de mindenkinek van véleménye róla

Nagyobb ünnepeink hagyományos látványossága, a sokak által kedvelt a tűzijáték ugyanakkor környezeti károkat okozhat, sőt egészségünkre is káros lehet – ahogyan erre egyre több vizsgálat is rámutat. Német tudósok szerint például az újév napján a levegő finomporterheltsége egész évben nem tapasztalható csúcserőre ér el: a rakéták által kilökött szennyezőanyag mennyisége (Németországban pl. közel 5000 tonna) a közúti közlekedés okozta teljes évi mennyiség egyötöde is lehet szilveszter után. A tűzijáték kedvelői szerint párszor egy évben ennyi befér, ellenzői azonban úgy vélik, káros mellékhatásai nem elhanyagolhatóak e kevés alkalommal sem.

Kik azok, akiket hátrányosan érinthet a tűzijátékozás?

Egy tevékenység fenntarthatósága mindig akkor mérhető igazán, amikor az a széles néprétegek számára elérhetővé válik. Magyarországon a szilveszteri tűzijátékozás mára igazi tömegjelenség lett, ami miatt napvilágot láttak a tevékenység árnyoldalai is, hiszen az intenzív fény, hang és füst azokra is hatással van, akik ezt nem szeretnék, vagy egyenesen szenvednek tőle. A szennyezett levegő ingerli a légutakat, és különösen a kisgyerekeket, időseket és a krónikus betegségekből, elsősorban a tüdő és a szív- és érrendszer betegségeiben szenvedőket érinti.

Akiket a legrosszabbul érint

- Kisgyerekeket, akik félnek az ismeretlentől és még nagyon érzékeny a fülük,
- a legtöbb autizmus-spektrumzavarral élő,
- az időseket, akikben akár még a háború emlékét is felidézhetik, de hatással lehet a szív működésükre is
- a tüdőbetegeket a levegőbe jutó szennyezés miatt háziállatainkat: átlagosan minden második háztartásban él kutya, macska,
- szerencsére a környékünkön még madarak és egyéb kisállatok is élnek vadon – mind nagyon félnek a tűzijátékoktól,
- és nem utolsósorban a természet is megsínyli a hihetetlen mennyiségű égéstermék.

HE

FELHÍVÁS

Csatlakozzon a 2011 Környezet- és Értékvédő Egyesület kezdeményezéséhez és tartson tűzijátékmentes szilvesztert!

Keresse a postaládákban a matricákat, melyek kiragasztásával felhívhatja a figyelmet embertársaink, környezetünk és az állatok védelmére.

Ha mindenképpen szeretne idén tűzijátékozni, javasoljuk, hogy próbálja ki a csendes (no sound) tűzijátékot, és ne feledkezzen el a másnapi szemétszedő after partyről sem!

**TÚZIJÁTÉK-
MENTES HÁZ!**

Óvjuk együtt környezetünket!

EGYESÜLET

Lapzártánk után érkezett a hír: a kormány betiltotta a petárdák, tűzijátékok, rakéták árusítását 2020 év végén.

IDE DOBJAM, ODA DOBJAM – HOVA DOBJAM?

Az ünnepek közeledtével, a járványhelyzettel együtt járó hosszabb otthonlétekkkel, akár a gyakoribb főzéssel több háztartási hulladékot dobunk ki otthonaikban. Bár a legjobb hulladék az, ami nem is keletkezik, vegyük sorra, hogy a különféle hulladékfajtáknak mi is lesz a sorsa az elszállítás után. Uhrin Tamás, az NHSZ Vértes Vidéke Hulladékgazdálkodási Nonprofit Kft. ügyvezetője tájékoztatott bennünket a hulladékfeldolgozás munkafolyamatairól, a Regionális Hulladékkezelő Központ tevékenységéről, és néhány jó tanácsot, jó hírt is kaptunk.

Szelektíven, helyesen

Budakalászon a közszolgáltató havi egy alkalommal gyűjti be a lakosság által kihelyezett szelektív hulladékot az ingatlanok elől, továbbá üzemelteti a Hulladékudvart, ahol nagyobb mennyiségű szelektív hulladékot adhatunk le. A begyűjtött szelektív hulladék a tatabányai Regionális Hulladékkezelő Központba kerül, amelyet szintén a hulladékgazdálkodási cég üzemeltet. A Hulladékkezelő Központban Budakalász mellett további 31 településről begyűjtött szelektív hulladékot kezelnek, 3 közszolgáltató által begyűjtött, nagy mennyiségű hulladékot válogatnak és hasznosítanak. Ez évi hozzávetőleg 2500 tonna szemét feldolgozását jelenti, amely kb. 160 000 lakos által „termelt” háztartási hulladék kezelésével jár.

A szelektív hulladék válogatása egy modern, szűrt levegőztetésű kabinban történik. A hulladékválogatást két műszakban, alkalmanként 25 dol-

gozó munkája segítségével látja el a szolgáltató. A szelektív szemetet ún. hulladékfrakciónként – azaz hulladékfajtánként válogatják szét. A 7 darab hulladékfrakció: papír, PET, fólia, HDPE (kemény műanyag), társított italkarton (tej, üdítősdoboz), fémek: alumínium és vas. A begyűjtött szelektív hulladék döntő többsége papír és műanyag.

Minél „tisztább”, műanyag esetén szükség szerint előblített hulladékot helyezünk ki, annál nagyobb része hasznosítható. Fontos szabály, hogy az összepréselt palackok kupakjait ne csavarjuk vissza! A szennyezett papírokat (pl. ételmaradékos papírdoboz) mindig a kommunális gyűjtőbe kell helyezni.

A szelektív hulladékot a szétválogatást követően a hasznosanyag fajtája szerint bálázzák, majd a bálákat az adott hasznosanyagra szakosodott hasznosítóhoz szállítják. A válogatás után megmaradt hulladékot a Központ mechanikai előkezelő művébe szállítják, ahol többnyire energetikailag hasznosítják azt. Jó hír: elmondható, hogy a begyűjtött szelektív hulladék szinte 100 százalékban hasznosításra kerül.

Uhrin Tamás ügyvezető elmondta: „Reméljük, hogy a lakoságnak juttatandó szelektív gyűjtőedényzetekkel cégünk is hozzájárulhat ahhoz, hogy a budakalásziak mindinkább szelektíven gyűjtsék a hulladékot – ezáltal a vegyes kommunális hulladék mennyisége is csökkenthető. A szelektív hulladékgyűjtő edények 2021. első felében kerülnek a lakosokhoz”.

A Budakalászon keletkező hulladék kezeléséről bővebben a budakalasz.hu/hulladeggazdalkodas és a vvhulladegkezeslo.hu internetes oldalakon olvashatnak.

Felelősen vásároljunk, csökkentsük a hulladékot

Karácsony előtt könnyen esünk a „túlvásárlás” csapdájába. Gondoljuk át, mire van valóban szükségünk, vásárlás előtt írjunk listát, s biztosan akad, amit mi magunk is elkészíthetünk otthon. Különösen a karácsonyi ajándékozás, a gazdagabb otthoni menüsor elkészítése miatt keletkezik sok plusz háztartási hulladék az év végén. A csomagolóanyagokat lehetőleg meg se vásároljuk: gondoljunk csak bele, mennyivel elegánsabb például textilbe csomagolni. Mutatós és olcsó a kézzel, vagy stencil segítségével megfestett, akár tintával, nyomdával díszített papírtáska, amely újrahasznosítható. Ha mégis csomagolópapírra lenne szükségünk, részesítsük előnyben a kevesebb, matt festékkel díszített, lehetőleg újrapapírból előállított csomagolókat. Jó ötlet lehet a türelmesebb ajándékbontogatás is, érdemes megmenteni a csomagolást – jól fog jönni jövőre is.

Boldog karácsonyt kívánunk!

VZ

Magyarországon az egy főre jutó havi hulladéktermelés körülbelül havi 30 kilogramm. Ebből az évi 360 kiló szemétből átlagosan 95 kiló papír, leginkább valamilyen csomagolóanyag, figyelmeztetett korábban a WWF Magyarország. Sok üvegben, tégelyben, zacskóban árult holmi is kap még egy plusz papírcsomagolást, többek között ennek is köszönhető ez a nagy mennyiség. És nem utolsósorban annak a plusz 10-15 százaléknyi többletnek, ami decemberben kerül a kukákba. Szakemberek szerint ez az extra mennyiség egyértelműen a karácsonynak köszönhető, ilyenkor ugyanis az ajándékok miatt még több papírszemetet és csomagolást dobunk ki. Máshol sem jobb a helyzet, egy tavalyi adat szerint az Egyesült Királyságban csak a decemberben elhasznált csomagolópapír-mennyiséggel kilencszer lehetne körbetekerni az Egeynlítő.

ISKOLAÜGYEK

ÜTEMESEN HALAD AZ ÉPÍTKEZÉS, TAVASZRA ELKÉSZÜLHET A SZÉP, ÚJ ISKOLAÉPÜLET

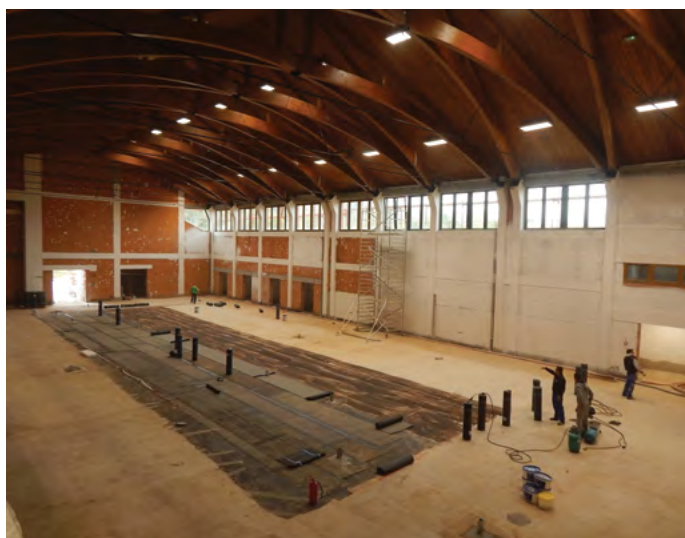
A terveknek megfelelően halad a Patakpart Általános Iskola építése: jelenleg az épület készülsége már 80 százalékos.

A Klisovác utca végén tavaly márciusa óta új 16 tantermes iskola épül. Az építkezés előzménye, hogy a Budakalász határában 2008-ban félbehagyott M0 okozta környezeti károk kompenzálására kapott évi 250 millió forint értékű állami kötelezettségvállalásért cserébe Budakalász – egy peren kívüli megállapodás után – vállalta, hogy az államtól kapott 2 milliárd forintból egy állami feladatot teljesít és iskolát épít.

A Swietelsky Építő Kft.-vel aláírt kivitelezői szerződés 3,5 milliárdról szólt, de nem tartalmazta az iskola megközelíthetőségéhez nélkülözhetetlen úthálózat fejlesztését. A munkálatok 2019 márciusában indultak és idén májusban kellett volna átadni az új iskolát. Tavaly ősszel, nyolchónapnyi munkavégzés után 9 hónapos határidő-hosszabbítást kért a cég, emiatt a kivitelezői szerződést és az épület műszaki tartalmát úgy kellett módosítani, hogy az épület megfeleljen a 2021-től érvényes szigorúbb energetikai szabványnak. Gondoskodni kellett az iskolaépülethez még hiányzó 1,5 milliárd forintról is, az erről szóló második támogatási megállapodást 2019 decemberében sikerült aláírnia az ekkor már új városvezetésnek.

Hol tartanak most a munkálatok?

A Patakpart Általános Iskola építése jelenleg az új megállapodásban szereplő ütemterv alapján szépen halad, az épület készülsége már 80 százalék feletti. Az őszi időjárás nagyon kedvező volt, így mostanra valamennyi különleges homlokzati munka elkészült, valamint a helyére került az összes nyílászáró is. Az épület teljesen zárt, így nincs akadálya a belső munkálatoknak sem.

Az udvaron folyik a tereprendezés, az időjárás függvényében ez a munkafázis is még az idén befejeződhet. A parkoló építése is jól halad, szinte teljesen befejeződött, és ezzel párhuzamosan a külső, Klisovác utcai járda is elkészült.

Az épület belső tereiben szinte minden helységben dolgoznak a szakemberek. Valamennyi érintett szakma képviselteti magát, sőt a fűtés próbaüzeme is folyamatban van, hogy a beltéri munkálatok már temperált hőmérsékleten történhessenek. A tantermekben és a belső terekben szintén folynak a burkolási, villanszerelési és festési munkák, illetve felkerültek a tervező által megálmodott szép díszburkolatok is.

A tavaly tavaszi jelentős csúszás után elmondható, hogy a koronavírus-járvány ellenére a kivitelezővel sikerül betartatni a módosított szerződésben megállapított új ütemtervet és határidőt, így 2021 februárjában megkezdődhet majd az átadás-átvételi folyamat is. Úgy készülünk, hogy jövő szeptemberben elindulhat az oktatás a Patakpart Általános Iskolában, amivel párhuzamosan Budakalász másik két iskolájában, a Kalász Suliban és Szentistvántelegen is jelentősen csökkenni fog a zsúfoltság. Az új iskola jobb megközelítéséhez nélkülözhetetlen úthálózatbővítéséhez újabb kormányzati egyeztetéseket kezdeményezett a városvezetés, mert a tetemes költségeket a város egyedül nem fogja tudni előteremteni.

PÁLYÁZATI FORRÁSBÓL KÉSZÜLHET EL A GÁBRIEL ARKANGYAL SZERB ORTODOX TEMPLOM SZIGETELÉSE

A Budakalászt keresztülszelő főútvonal ürömi leágazásánál kelet-nyugati tengelyű, provinciális barokk templom áll. Ívelten hajlított homlokzatának közepén kőkeretes kapu, a főpárkány fölött szintén hajlított, ívesen levágott oromfalak között pillérekkel határolt mély fülke, keresztel. A tompított élű, bádogsisakos tornyon, amelyet rögtön észrevesz, aki városunkon bármely irányból áthalad, körben négy, záróköves harangablak van órakörökkel és órapárkánnyal. A toronysisakon évszám is látható: az 1928-as renoválás évszáma.

A szerb egyház Budakalászon – az ég alatt, fatemplomban

A budakalászi görögkeleti plébánia memoriáléja szerint a 17. század végén a Kalugyerszki vízér (ma Barát-patak) egy televénypadkája mögötti sziklalakásban és a falu fölötti erdőségben élve két görögkeleti szerzetes gondozta a korábban már a területre érkezett, majd Wattay I. Pál, Pest-Pilis-Solt vármegye helyettes alispánja és fia Wattay János, a vármegye kuruc alispánja által betelepített szerbeket. Nagyobb létszámú szerb lakosság csak 1715 után eresztett gyökeret itt. A Halottak könyvei feljegyzése szerint a hívek 1714-ben, a szabad ég alatt tartották első istentiszteletüket. Ez az első írásos adat a szerb egyház budakalászi jelenlétéről. Az 1725-ös összeírás viszont már pontosabban is említ: a falu melletti középkori templomromban jelöli meg a szertartások helyét, a következő összeírás tanúsága szerint pedig 1728-ban már bizonyosan áll egy fából épült templom, amelyet a hagyomány szerint Szent György tiszteletére emelt a közösség. Erről egy 1734–1735. évi összeírás árulkodik.

1885-ös kataszteri felmérés

A kőtemplom

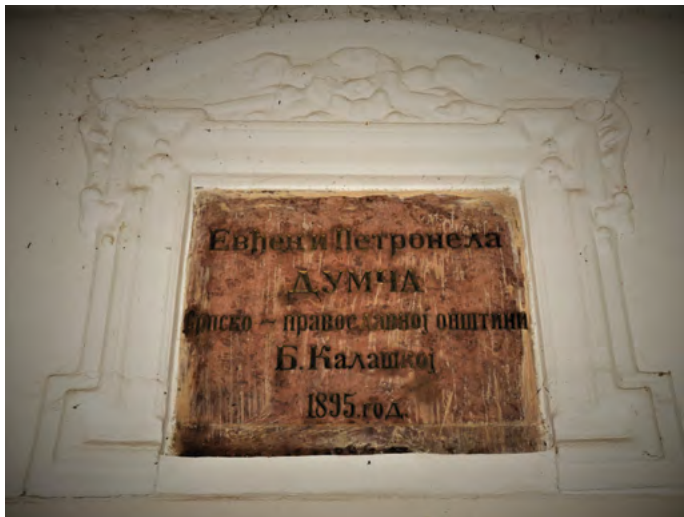
Az 18. század közepére a szerb közösség Budakalászon is megerősödött, ettől kezdve intenzív hitéletéről számos adat maradt. A következő templomra vonatkozó bejegyzés 1752-ből való, s ez már a ma is álló kőtemplom építésének évére mutathatna, de van némi bizonytalanság az évszám körül. Az Országos Levéltár ugyanis, Joseph Hertzler

Joseph Hertzler 1778-as homlokzati terve

Szerb kereszt és a templom apszisa

1895-ös belső évszám

óbudai építőmester aláírásával egy 1778-ból származó csinos templomtervet őriz, amelyen az épület tornyának alap- és homlokzati rajza látható. A jelenleg is álló díszesebb templom emelésére tehát, ahogyan azt szentendrei példák is mutatják, csak ebben az időszakban, a század harmadik felében kerülhetett sor. Egyházmegyei iratok is ezt a datálást erősítik meg: az 1895-ből származó *Egyházközségek áttekintése* jegyzék szerint ugyanis a budakalászi görögkeleti templom 1782-ben épült, az idő tájt, mint szentendrei társai is. Ha az 1752-es építési évszámra vonatkozó helyi bejegyzésnek hihetünk, akkor az még nem a jelenleg álló templomra vonatkozhatott, hanem egy szerényebb

korábbi épületre, hiszen a ma is álló templomkülső Herczler tervét tükrözi, még ha azóta egyszerűsítve is lettek a korábban díszesebb, barokkosabb homlokzati elemek. Az 1752-es építésre vonatkoztatott évszámot az indokolhatta, hogy az első anyakönyvi bejegyzések valóban ebből az esztendőből valók. Így, ha a templom épülése nem is, de az egyházközség jogerőre emelkedése mindenféleképpen ehhez a dátumhoz köthető.

A budakalászi, Gábel arkangyal védelmébe ajánlott ortodox templom külseje nem a legdíszesebb a térségben, de a gazdag templombelső és az ikonosztáz révén szépen illeszkedik a Szentendréről is ismerős copf (későbarokk) szerb templomépületek sorába.

Államgővás

Nemrégiben a *Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt. Egyházi épített őrkőség védelme és egyéb beruházások támogatása* (EEÖR-KP-01-2021) címen felhívást tett közzé, amely Zoran Zivic pópa és az Önkormányzat figyelmét is felkeltette. A támogatás ugyanis főként templomok homlokzati felújítását és államgővását célozza. Az elnyerhető összeg 15 millió forint, saját forrás biztosítása nem szükséges, a megvalósítás pedig 2022. május 31-ig történhet.

A pályázatot az eddig megszokottaktól eltérően regisztrációt követően, egy új informatikai rendszerben, a NIR-ben (Nemzetpolitikai Informatikai Rendszer) lehetett benyújtani.

Érdekesség:

Egy 1782-es elszámolási füzet szerint a templom tornyát 1817-ben 246 forintért javította az ács, míg 1820-ban ikononként 90 forintot fizettek a festőnek. 1836-ban szintén javításokra volt szükség, ezek 146 forintba kerültek. Ezt követően a következő nagyobb beavatkozás a templom a tornyon évszámmal is jelzett 1928-as évben történt, ekkor az új toronysisak 2250 forintot kóttalt, illetve a háborút követően is történt tatarozás jellegű beavatkozás.

Az ikonosztáz, ikonosztázion a bizánci szertartású templom legjellegzetesebb része. Ez lényegében egy szentélyt a hajótól elválasztó fal, amelyen meghatározott szabályok szerint elhelyezett ikonok láthatóak. A 5. században ez még egy alacsony elválasztó rács volt, rajta Krisztus és Szűz Mária képe függött. A 6-7. századra a rács helyét meghatározott témájú ikonok vették át: Szent Miklós, a bizánci egyház védőszentje, Szent Mihály arkangyal vagy Keresztelő Szent János, az Istenszülő Szűzanya, Jézus mint bíró, valamint a templom védőszentje szerepelt. Később a 4 alakép fölé még 3 képsor került, még később rákerült a 12 apostol és 12 próféta is, valamint a bizánci egyház 12 főünnepének ábrázolása. Így alakult ki a mennyezetig érő ikonosztáz, amelyen 3 díszített ajtó nyílik. A középső az ún. 'királyi ajtó', ezt csak a liturgia közben tárják ki, és akkor is csak a pópa és a diakónus mehet be rajta, megszábot szertartási ruhában és a szertartás meghatározott időpontjában. Ezen ajtó fölött kapott helyet az utolsó vacsora, Krisztus király, legfelül a Szent Kereszt, illetve Mária és Szent János apostol, akik nagypénteken a kereszt tövében álltak. A két szélső ajtón közlekedhetnek a pópának segédkező személyek. Világi öltözetben és szertartáson kívül csak püspök léphet be a szentélybe. Világi személy egyáltalán nem is lephet be, nők különösen nem. Ha ez megtörténik, a teret liturgia keretében újra kell szentelni. A teljes ikonosztázon összesen 48 képet találunk.

Noha az Önkormányzat nem szereplője a pályázatnak, s nem is lehet pályázó, a Hivatal minden segítséget megadott a Budakalászi Szerb Egyházközség sikeres pályázatához. A többi már nem rajtunk múlik.

A Gábrriel arkangyal szerb ortodox templom esetében a legégetőbb probléma a szigetelés megoldása, ugyanis az építés során a falak vízszintes átmenő szigetelése nem készült el, ezért az épület szerkezete folyamatosan károsodik, állaga romlik. A lábazati falakon hosszú évek óta megfigyelhető a nedvesedés, amit a talajból feláramló kapilláris víz okoz. A felázás magassága helyenként a 2-3 méteres magasságot is eléri a homlokzati falakon. Ezt a folyamatot, illetve a fal nedvesedése által okozott gomba- és penészképződést az utólagos falszigetelés elvégzése végre megállíthatja, megszüntetheti. A projekt keretén belül a teljes lábazati kőburkolat elbontása megtörténhet, majd az utólagos falszigetelés után a helyszínen tisztítva, eredeti helyére visszakerülhet. Ez nem pusztán az épület állagmegóvása miatt, de a hívek egészségének védelme érdekében is fontos lenne.

Irodalom: Pest megye műemlékei I. Magyarország műemléki topográfiaja V. Szerk.: Dercsényi Dezső. Akadémiai kiadó, Bp., 1958. 272–274.

HE

A vizesedés nyomai

A Szerb Nemzetiségi Önkormányzat tagjai szeretetteljes, boldog karácsonyt és áldott, egészséges új esztendőt kívánnak a katolikus hagyományok mentén ünneplő barátaiknak!

INTERJÚ

„JÓ, HA SZÓL A RÁDIÓ...”

– Rádiómúzeum Budakalászon: interjú Kollár Ernővel

Velence, Balaton, Tihany, Budapest... Nem csupán turisztikai célpontok, de régi rádiómárkák is. Ma már talán ritkábban hallgatunk rádiót, de a hideg idő beköszöntével, bekuckózva egy finom tea vagy forralt bor mellé, most mégis egy kis nosztalgiára invitáljuk az olvasót. Ismerjék meg Kollár Ernő budakalászi rádiós magángyűjteményét!

– Honnan jött a vonzalom és az ötlet, hogy gyűjtse a rádiókat?

Már általános iskolás koromban érdekelt a rádiózás, először a műszaki oldala. Bütyköltem, javítottam őket, sokszor az ismerősök, szomszédok rádióit is. A vonzalom a rádiók iránt talán a sikeres javítgatások során alakulhatott ki. Ráéreztem, nem volt idegen egy rádió belseje, könnyen eligazodtam a még soha nem látott műszerek belsejében is. Idővel azon kaptam magam, hogy a rokonok, ismerősök is régi rádiókkal lepnek meg egy-egy jeles ünnep alkalmából. 1962-63-tól kezdődően folyamatosan bővült a gyűjteményem, mostanra körülbelül 500 rádióm van. Míg a Rómain, a Pók utcai lakótelepen laktunk, a garázst használtam a rádiók tárolására és javításukra. Miután elkészült Budakalászon a hétvégi pihenő házuk, annak a pincéjét polcoztam be, és ide kerültek át a rádiók. A kétezres évek elején épült

fel a szomszédban a mostani lakóházunk. Akkor kezdtem el igazán tudatosan gyűjteni és rendszerezni a rádiókat. A hétvégi házból a teljes polcrendszert áthelyeztem a lakóház pincéjébe, ahol addigra már alkalmassá vált a hely a rádiók szakszerű tárolására, ismerősök, barátok számára történő bemutatására is. Miután az internetre is feltöltöttem a gyűjtemény valamennyi darabját, sokan – számos kedves budakalászi lakos is – érdeklődtek és felajánlották az öreg, már nem használt rádiójukat a múzeum számára. Egy-egy ilyen felajánlás kapcsán, ha még nincsen olyan rádióm – a távolságot mérlegelve – legtöbbször mai napig elmegyünk érte a feleségemmel együtt, és ha nem roncs állapotú a készülék, hazahozzuk. Minden darab ugyanazon a rituálén (protokollon) esik át a hazaérkezést követően. Bekerül a rádió egy zsákba (többnapos karantén), amelyben fertőtlenítőszer, rovarirtó szert, szagcsökkentő szert helyezek el, majd a zsákot légmentesen bezárom. Az új szerzeményt általában egy hét után kiveszem a zsákból, szellőztetem, majd szétszerelem, kitisztítom és elvégzem

a javítási, hibaelhárítási, pótlási munkákat. Mindez több napba, sőt hébbe is telhet. Azoknál a rádióknál, amelyek láthatóan erősen szennyezettek, a protokoll és a szétszerelés után vízzel hígított zsír- és szennyeződéscsökkentővel is befújom a sasszét, majd nagymosású mosóval óvatosan átmosom, de csak a csöveket, a skálát nem. Ezt követően nagy nyomású levegőkompresszorral azonnal leszárítom, amit sokan egyébként eretnek dolognak tartanak. De ezidáig egyiknek sem lett baja ettől a drasztikus eljárástól, viszont hiszem, hogy nagy szerepe van az alapos tisztításnak. A rádiók tiszták, szépek, újszerűek, szagtalankok, működőképesek. Igaz vannak olyan 80-90 éves rádiók, amelyek csövei tönkrementek, így nem működőképesek, de más csővel nem szeretném helyettesíteni a régieket. A rádió eredetisége többet jelent, mint hogy egy-két adót hallgatni lehessen rajta.

– Milyen módon van jelen a gyűjtemény a világhálón?

2008-ban csináltam egy online múzeumot, szerkesztettem egy weboldalt, amelyet feltöltöttem a „világhálóra”. Immár 12 éve üzemel, ha valaki Google keresőbe beüti azt, hogy **radiomuseum.hu** vagy Budakalász Rádiómúzeum, vagy egy keresett rádió megnevezését, a kereső az elsők között hozza az oldalakat. Az Országos Széchényi Könyvtár egy nemzeti webarchívum kialakítását tervezi, amibe beválogatták a www.radiomuseum.hu weboldalt is. A megkötött szerződés keretében minden évben többször is lementik (aratják) a weboldal teljes anyagát. Ennek célja a magyar webtérben elérhető honlapokon megjelenő tartalmak szakszerű gyűjtése, hosszú távú megőrzése, rendszerezése, feldolgozása, visszakereshetősége. A weboldalt digitálisan archiválják és több szerveren tárolják. A hazai rádiómúzeumok közül mindössze 2 weboldalt válogattak be.

– És ugye előbb létezett a múzeum online, mint a valóságban?

Igen, sokan jelezték, hogy jó-jó, az interneten keresztül megcsodálhatóak ezek a remekművek, de nem lehetne valahol élőben is megnézni őket? Akkor született az ötlet – már nyugdíjas voltam –, hogy alakítsunk ki itthon egy igazi látogatható múzeumot. Kapóra jött, hogy eladó lett a szomszéd telke egy kis faházzal. Úgy döntöttem, megveszem, és kialakítok egy látogatható múzeumot. Ez az a faház, ahol most is állunk. Jelenleg 250 rádió látható itt a közel 500-ból. A rádiók időrendi sorrendben vannak kiállítva, kezdve a telefon-hírmondóval, ami egy eredeti készülék; ha a füléhez emeli a telefont, hallani a felolvasott régi hírt.

Az első ilyen készülékek állandóan szóltak, de ez csak akkor szól, ha a hallgatót felemelik. A kezdeti időben voltak „áthallások”, tehát ha valaki hegedült vagy trombitált, vagy a gyerek sírt, azt mások is halhatták, mert a telefonkagyló mikrofonként viselkedett. Később ezt technikai megoldásokkal kijavították.

– Melyik rádióra a legbüszkébb? Van, amelyiket kiemelné a többi közül?

Az első rádiók egyike a SÜSS Rt. által 1925–1929 között gyártott ROD-3 detektoros rádió, amely újszerű állapotban van. Első tulajdonosa Horváth István volt, aki a Rádió Compass sorozat író-szerkesztője is volt 1938 és 1941 között.

A Telefongyár Gloria 3 egy 1929-ben készült, igen ritka rádió. Egy padlásról került elő, amikor megláttam, nem is tudtam pontosan, hogy mi az. 70-80 évnyi száraz, majd 1 cm vastagságú finom padlászpor borította. Ez volt szerencsém, a por védte meg a rádió fadozóját és a hangszóró előtti selymet!

Ügynökrádió PR-56A

Ritka rádió, ezer dollár feletti árért is hirdetik az eBay-en. Többször kérték kölcsön filmezésekhez, csodaszép. Nemcsak bőrrönd, hanem bőrröndtakaró is álcázza a kíváncsi tekintetek elől. Az angliai Krypto Múzeumban, a világ legnagyobb kém-múzeumában van még egy ilyen típus, de az nincs ilyen jó állapotban.

1949 és 1956 között közel 600 ezer Néprádiót gyártottak, mind a 6 változata megvan a gyűjteményben, és működőképesek is! Több gyár is gyártotta kisebb eltérésekkel, mindegyik ára 380 forint volt. Ezt az olcsó rádiót részletre is meg lehetett vásárolni, a Néprádió nevet pedig az akkori politikai hatalom adta, sokan „Rákosi” rádióknak hívták. Mindössze két adót, a Kossuthot és a Petőfit, valamint egy körzeti adót lehetett fogni vele. Sok ügyes rádiószerelő mester megoldotta, hogy körzeti adó helyett a rövidhullámon sugárzó Szabad Európát is lehessen vele hallgatni. Később megjelent a Népszuper rádió, amelynek már volt rövidhullámú sávja is, igaz az egy drágább készülék volt.

Kiemelném az Orion AR 612 Pacsirta rádiót, vagy az első tranzisztoros táskarádiót, a Telefongyár Terta 1027-es, zöld dobozos, hordozható készüléket is. Nagyon népszerűek voltak, akkoriban ezek státuszszimbólumok voltak.

K-vonal: az első számú vezeték írásztalán egy általános telefonhálózathoz nem kötődő készülék is helyet kapott, amely közvetlenül a központból, külön vezetéken, külön telefonszámmal volt hívható. Fekete színű telefonok voltak, rajtuk piros K betűvel. A közigazgatási hálózat kiépítését még Gerő Ernő rendelte el. A hálózat folyamatosan bővült: fénykorában – a nyolcvanas évek végén – háromezer állomással rendelkezett. A rendszer felhasználói körét az Antall-kormány aztán a felére csökkentette, '98-ban pedig felszámolták a költségesnek tartott és gyakran meghibásodó K-vonal rendszert. A hagyományos telefonoktól eltérő volt a csengése is, így rögtön tudta a hívott fél, hogy „fontos” hívása van.

Büszke vagyok a Grundig Sattelite 600 PRO rádiómra, ami a valaha gyártott rádiók egyik legjobb készüléke, minden szempontból. Újszerű, működőképes állapotban van.

– A rádiók működőképesek?

A rádiók néhány kivétellel működőképesek és eredetiek. Az eredetiségre különös figyelmet fordítottak!

– Csak rádiókat találni a gyűjteményben?

Nem. Vannak műszerek, katonai rádiók, lemezjátszók. Van például 1920-as évekbeli gramofon, eredeti lemezekkel. Már a Magyar Rádió egyik zenei szerkesztője érdeklődését is felkeltette. Aki ezt meghallja, nem akarja elhinni, hogy nincs benne erősítő, olyan tisztán és hangosan szól. (Az interjú során bele is hallgattunk Karády Katalin „Jó, ha szól a rádió” című, kevésbé ismert dalába, és valóban, a hangminőségből senki meg nem mondta volna, hogy egy 100 éves készülék szól – a szerk.) És van még egy érdekes telefon is a gyűjteményben, nem is akármilyen! Az úgynevezett K-vonalon működött, amelyen annak idején a magas rangú vezetők léptek kapcsolatba egymással.

– Akad a családban, aki szintén ennyire érdeklődik a rádiók iránt?

A fiam PhD villamos- és kutatómérnök. Lányom bölcsész. Esetleg unokák lennének még, de tőlük már annyira messze van mindez időben, hogy az ő számukra már nosztalgikus sem lesz ez a világ. Természetesen érdeklődnek a múzeum iránt, amikor meglátogatnak Budakalászon. Minden családtagnak van egyébként kedvenc rádiója. A lányom csak „dudu”-nak hívja az Orion 222-es kisméretű törpeszuper rádiót, egyetemista fiamnak pedig a keretantennás detektoros rádió tetszik nagyon, fénykép is van róla, ahogyan a kertben fejhallgatóval hallgatja. Nándi unokám egy iskolai feladat kapcsán, angol nyelven készített velem riportot, így mutatva be a rádiómúzeumot. Nagyon jól sikerült, 3 db ötöst és egy dicséretet is kapott.

– Gyártanak ma még rádiókat?

A 70-es évek közepén leállt a magyar rádiógyártás, ezt követően pedig rengeteg külföldi rádiót hoztak be az országba. Megjelentek a cseh, NDK, bolgár rádiók, valamint a nyugati rádiókészülékek. A KGST-n belül a mi rádiógyártásunk átkerült Bulgáriába. Hong Kong-ban, Kínában még gyártanak „nosztalgia” rádiókat, de valójában már ez is megszűnőben van. Régen a rádiók a lakások díszei is voltak, az Orion Pacsirta rádió, a Telefongyár T529MG lemezjátszós és magnós rádió, az NDK Beethoven rádió. Ma már annyi technikai eszköz van, amin keresztül a hírek, a zenék eljutnak az emberekig. A rádióknak már nincs ebben meghatározó szerepe. De azért remélem, ezzel a gyűjteménnyel hozzájárulhatok, hogy egy talán már letűnt korszakot az idősebbek felidézzenek, a fiatalok pedig megismerhessenek. A gyűjteményben is megtalálható készülékeknek ma már inkább ipar- és kultúrtörténeti értéke és jelentősége van. Ezért a korabeli dokumentációival együtt óvom és védem őket, felújítom és restaurálom az utókór számára.

Kollár Ernő magángyűjteménye a Szegély utcában található. Előzetes időpontegyeztetést követően (e-mail: kollar1943@gmail.com; tel.: 06 30/942-3217) a múzeum látogatható, érdemes elmenni és saját szemmel megtekinteni a darabokat minden korosztálynak!

KÖZÖSSÉG

TIZENEGY ÉVE SEGÍT A VIOLA EGYESÜLET

Tavaly óta alakítgatják a helyiséget a Táncsics utcában, ahol a mások által felajánlott tárgyakból lehet vásárolni, de egy jó szóra is szeretettel várnak mindenkit a szerdai nyitvatartás alkalmával. A budakalászi Viola Egyesület két tagjával, Kiss Jánosné Marikával és Csuri Károlyné Magdival beszélgettünk. Ismerjék meg őket közelebbről és a közösségért végzett tiszteletre méltó munkájukat.

– Mióta működik az Egyesület?

A Viola Egyesületet 2009-ben alapította Varga Gáborné Katalin, az egyesület elnöke. Sok mindennel foglalkozunk, gyereknapot, húsvéti és Mikulás-napi ünnepségeket, buszos kirándulásokat szervezünk, illetve segítünk, ahol tudunk. Reméljük, még jó sokáig tehetjük ezt.

– Mikor lehet önökkel itt találkozni?

Szerdánként vagyunk itt a Táncsics utca elején. Ezek a napok mindig sürgős-forgással telnek, reggel 9-kor nyitunk és este 6-ig várjuk az érdeklődőket. Most az ünnep közeledtével rengeteg felajánlást kapunk, és sok vásárló is jön, akik számára nagy segítség, hogy akár különleges, hasznos dolgokhoz hozzájuthatnak olyan összegért, amit meg tudnak fizetni. Idén december 16-án szerdán vagyunk nyitva utoljára.

– Egész kis labirintus ez a hely, kívülről nem is gondolná az ember, hogy ilyen nagy.

Tavaly kaptuk ezt a lehetőséget, az Önkormányzat segítségével újítgattunk rajta. Sok a hely, de szerencsére a felajánlás is; látható, hogy az egyik helyiség ruhával, a másik cipőkkel, játékokkal, konyhai eszközökkel van tele. Mi nem kérünk pénzt, mindenki annyit ad, amennyit megér neki az adott dolog. Van, aki könyvkülönlegességekért jön ide – miután már megtapasztalta, hogy akár ilyenekre is rábukkanhat itt. Több pedagógus például innen visz könyveket, hogy azokat felhasználja az oktatás során. Ruhákból is ki lehet fogni akár vadonatúj, címkés darabot is. Nagy segítség ez azoknak, akik bolti áron nem feltétlenül vehetnének meg ilyeneket.

– Mire emlékeznek vissza a legszívesebben az elmúlt bő tíz évből?

Az Idősek világnapja rendezvényeket például évekig mi szerveztük, Marika volt az október elsejei ünnepség hagyományának megteremtője. Később, amikor már az Önkormányzat szervezésében került megrendezésre, segítőként voltunk jelen az étel-italosztásban. De emlékezetes az is, amikor a nagy árvíz idején segítettünk. Jött a hír, hogy reggeltől estig ott dolgoznak az emberek étlen-szomjan. Az egyik ismerősünk szólt, hogy gyertek, mert baj van... Magdi zsákot tartott, én hívtam a kenyereket, aki adott 30 kilogramm kenyeret, a Schieszl Vendéglőtől pedig kaptunk zsírt és segítettek is a több száz embernek zsíros kenyeret készíteni. Termoszokban vittük le a kávé,

teát és a kenyereket. Öröm volt megtapasztalni az emberek háláját. Volt, aki Nyíregyházáról, Erdélyből utazott, hogy tartsa a gátat.

Viola Egyesület | Cím: Táncsics Mihály utca 2.

Nyitvatartás: szerdánként 9.00 és 18.00 óra között

2020. december 16. után újrainyitás várhatóan 2021 márciusában

Jó emlékeink vannak a buszos kirándulásainkról is. Az elmúlt években jártunk Miskolcon, Debrecenben, de megnéztük Veszprém, Bécs, Villány, Ópusztaszer és Szeged szépségeit is. Pécsen a Világkiállításon is jártunk. Bárki jöhet ezekre a kirándulós napokra, meghirdetjük plakáton és várunk mindenkit; fiatalot, időst, családot, egyedülállót. Ősszel és tavasszal bográcsozni is szoktunk.

– Hogy alakult az idei év a vírus árnyékában?

Többek között az őszi bográcsozás a vírus miatt elmaradt, de reméljük, hogy tavasszal már bepótolhatjuk, és újult erővel találkozhatunk biztonságban egymással és az érdeklődő budakalásziakkal. Ha a szerdai alkalmakra gondolok, akkor elmondhatom, hogy vigyázunk magunkra, egymásra, sosem vagyunk itt egyszerre sokan. A nagy tér és a sok helyiség lehetővé teszi, hogy az itt töltött idő nagy részében ne egy légtérben legyünk. A tervezett rendezvények közül a húsvéti kézműveskedés is elmaradt, de a nyár aktívan telt és az iskolakezdés, valamint az adventi időszak alatt is tudtunk segíteni. Összesen 20 gyereknek csináltunk személyre szóló iskolaszercsomagot. A vásárlás előtt telefonon egyeztetettünk a szülőkkel, hogy mire van szükség. Még arra is tudtunk figyelni, hogy a fiúk dinós, békás, a kislányok rózsaszín füzetet kapjanak. Bár Az idei Mikulás-ünnepség szerényen telt. Máskor a Faluházba szervezünk műsort, hívunk Mikulást, és támogatóink megvendégeljük a révén a gyermekeket. Idén csak a csomagot tudta átadni a Mikulás szabadtéren, de így is örömet tudtunk okozni közel 30 gyermeknek.

– Mit ad önöknek az Egyesületi munka?

Ez nekünk kikapcsolódás, szeretünk együtt lenni, és ahol baj van, ott igyekszünk segíteni. Jól esik, amikor az utcán megállítanak és azt mondják, „Jajj de jó, hogy ti vagytok!” Több házaspár is van a csapatban, de egyedülálló is, akik itt befogadó társaságra lelnek. Most épp van egy tanuló segítőnk is, aki 50 órás társadalmi munkáját végzi nálunk. Szeret itt lenni, reméljük, hogy neki is átadhatjuk a segítségnyújtás és a közösséghez tartozás örömét.

Hollósi-Györgyei Nóra

BUDAKALÁSZI

HÍRMONDÓ

Budakalász polgárainak lapja • Stadtblatt für Kalasch • Лист грађана у Каласу

Felelős kiadó: dr. Deák Ferenc

Főszerkesztő: Péterffy Gábor

Munkatársak: Hollósi-Györgyei Nóra,

Horogszegi Erika, Vertse Zita

Fotók: : Hollósi-Györgyei Nóra,

Horogszegi Erika, Szabó Zoltán

Tördelés: Ali Vali

Nyomatás újrapiapír felhasználásával: Bullseye Kft.

E-mail: hirmondo@budakalasz.hu | **Telefon:** 06 26/340-266

2021 elején január-februári összevont lapszámmal jelentkezünk.

Újrapiapír

Fekete István

Roráte

Olyanok ilyenkor a csillagok, mint az álmos gyerek szeme. Kicsit hunyorognak. És még nem tudják: sírásra vagy nevetésre nyílnak-e, avagy aludjanak tovább. Hát, csak pislognak. Enyhe az idő, a szél csak a kerítések mellett lézeng, ámbár elég hűvösen. Az ablakok néhol nézik már a hajnalt, néhol nem, és a csizmák nem kopognak a gyalogjárón, inkább csak cuppognak.

Néhol egy halk szó, néhol az se. Néhol csak árnyak járnak. Néhol kis lámpások imbolyognak és mutatják, hova kell lépni. Ámbár hiszen sár van mindenütt. Az ég még sötét. A tegnap gondja, mintha még aludna, a mai még nem ébredt fel. S a falu csak tiszta önmagát viszi a hajnali misére. Ajtó nem csattanik, kiáltás nincs.

A külső mozgás bekúszik a templomba s megnyugszik. Suttog egy kicsit, vár, s amikor már a gyertyák lángja is meggyúlik a váraozástól, felkiált az időtlen vágy: „Harmatozzatok égi Magasok!”

Mise végére egészen bemelegedett a templom, szinte otthonos lett. Legalább is így érezte ezt Baka Máté az alszgeből, de így érezte ezt Hosszú Illés is ugyanonnan. Ámbár, ha tudták volna, hogy most egy véleményen vannak, aligha érezték volna, nagy harag volt ugyanis a két öreg között. Ktartó, régi harag. Formája sem volt már, nem is emlékeztek, ló volt-e az oka vagy asszony, mindenesetre ragaszkodtak hozzá, mint beteg szilva a fához.

És most bóbiskolva várják, hogy kiürüljön a templom. Az ajtóban még mozgás, hát csak ülnek tovább, sőt Illés a lábát is kinyújtja, mert úgy kényelmesebb. Illés nem szereti a tolongást. De egyébként is ráér. Félszemmel odapislant Mátéra, hogy alszik-e már, mozdul-e már, de Máté nem mozdul. Amilyen kutya, konok ember volt világéletében, azt várja – gondolja Illés –, hogy én menjek előbb. De abból nem eszel! Pedig már a gyertyát is eloltotta a dékán. Azaz a harangozó, szóval a sekrestyés. Azután: csend.

Illés gondol erre, gondol arra, állát behúzza a meleg nyakraválóba és a szeme szép lassan lecsukódik.

– Nem! – ijed meg. – ezt igazán nem szabad – s Mátéra néz, aki úgy látszik elaludt.

Hö-hö-hö. Ez hát a híres? – mosolyodik el magában. Pedig három évvel fiatalabb. Nem nagy idő, az igaz, de mégis csak fiatalabb. Aztán meg, milyen sárgák a fülei. Na, akár a halotté.

Uram Isten!

Csak nem lett vele valami?

Harag ide, harag oda – a rothadt szilva is lepattanik egyszer a fáról – csendben odamegy Mátéhoz, és kicsit borzongva megérinti a vállát.

– Hallod-e, te! Máté!

Máté felhorkan:

– Hö?! Mi? – és néz Illésre, mint a csodára.

– Te vagy az, Illés?

– Én hát. Hát mondok, megnézlek, mert olyanformán ültél, hogy

...

És nézi egymást a két öreg.

A templomban meleg csend, a köszentek elmosolyodnak.

– Kicsit megszedültem – hazudja Máté. De áhítattal. Mert tele van a szíve. Szereti most Illést így közel látni. Már elmúltott.

– Há' no! Hál Istennek, akko' menjünk.

És egymás mellett kicsoszognak a templomból.

...

Mi volt ez, Szentatyám? – néz fel egy pufók kis angyal Szent Péterre, ahogy az ajtó becsukódott. Olyan meleg lett a szívem egyszerre.

Két ember kibékült – mondja a főszent. És melegen sóhajt.

– Hjjaj! Csoda! – suttogja a kis angyal.

– Hát bizony. A mai világban ...

– És most mit csinálnak?

– Nézz utánuk, fiam.

A két öreg közben Illés háza elé ér. Az utca üres, a kémények lágy selymet füstölnek a reggelnek, s a kertekben puhán békét álmodnak a fák.

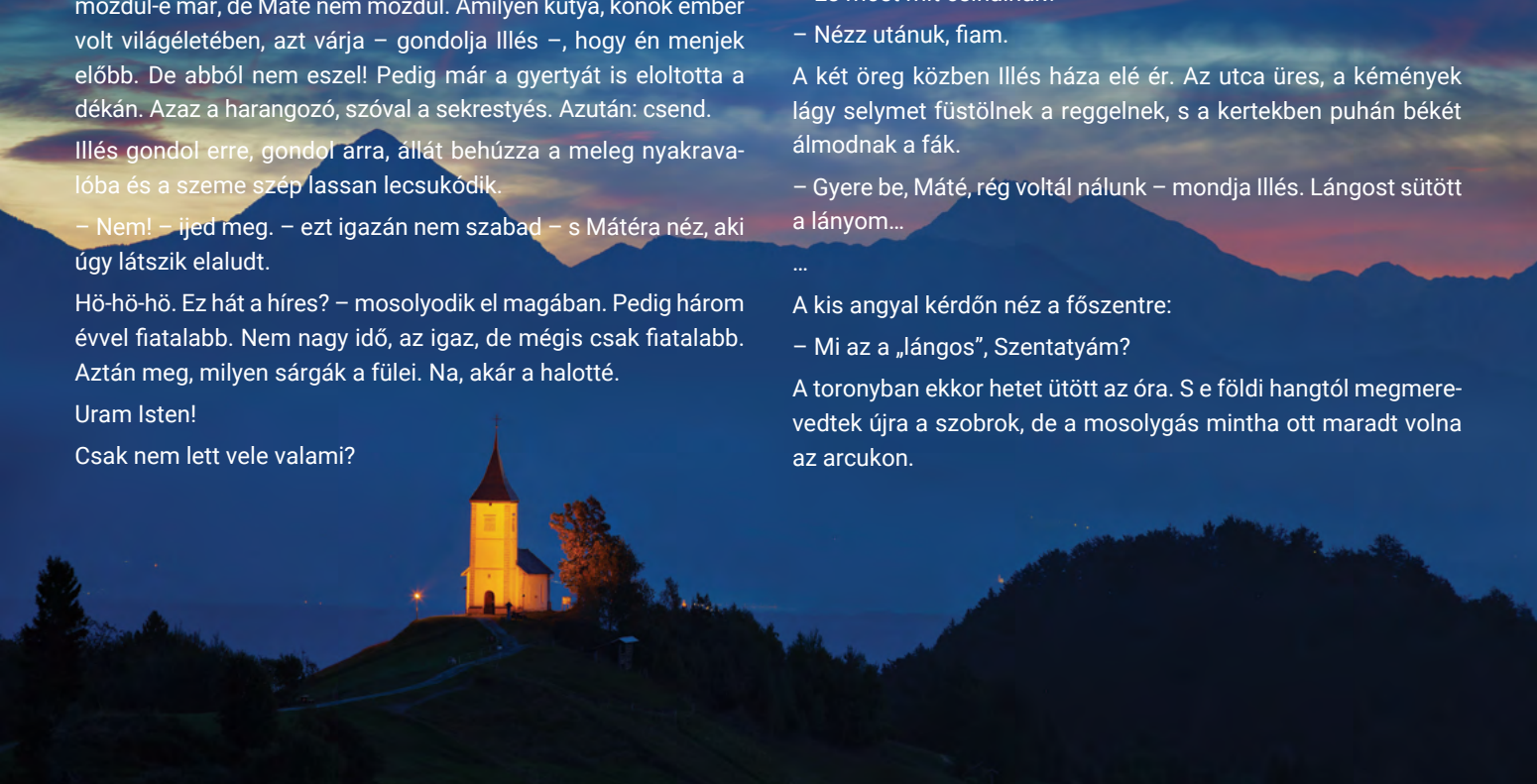
– Gyere be, Máté, rég voltál nálunk – mondja Illés. Lángost süttött a lányom...

...

A kis angyal kérdőn néz a főszentre:

– Mi az a „lángos”, Szentatyám?

A toronyban ekkor hetet ütött az óra. S e földi hangtól megmerevedtek újra a szobrok, de a mosolygás mintha ott maradt volna az arcukon.

Budakalászi orvosok év végi rendelési ideje

Felnőtt házi orvosok

A piros betűs ünnepek kivételével minden felnőtt házi orvos a megszokott rend szerint fogadja a betegeket, előre egyeztetett időpontban! (Részletek és telefonszámok a város honlapján: www.budakalasz.hu/intezmenyek/egeszseghaz)

December 23-án és 29-én Dr. Gál Katalin doktornőt rendelési idejében Dr. Tóth Domán Judit helyettesíti, **december 30-án és 31-én** Dr. Gál Katalin doktornő helyettesíti rendelési idejében Dr. Tóth Domán Juditot.

Fogorvosok

December 14. és 18. között Dr. Rénes Nórát Dr. Sármásy Árpád helyettesíti saját rendelési idejében.

Gyermekorvosok

- **December 21. hétfő** – Dr. Dalloul Hicham rendel 09.00 és 12.00 között
- **December 22. kedd** – Dr. Dalloul Hicham rendel 14.00 és 17.00 között
- **December 23. szerda** – Dr. Józsa Eszter rendel 14.00 és 17.00 között
- **December 28. hétfő** – Dr. Dalloul Hicham rendel 09.00 és 12.00 között
- **December 29. kedd** – Dr. Tordas Dániel rendel 10.00 és 13.00 között
- **December 30. és 31.** – Dr. Tordas Dániel rendel (szerdán 13.00 és 16.00 között, csütörtökön 09.00 és 12.00 között)

2020. december 24. és 2021. január 03. között a pomázi orvosi ügyelet várja a kis betegeket is, illetve a Magyarországi Református Egyház Bethesda Gyermekkórház is a megszokott rendben fogadja az ellátásra szorulókat, de kéri, hogy csak sürgős esetben, vagy az ügyeletes orvossal történt egyeztetést követően induljanak el, előtte pedig egyeztessenek az adott szakambulanciához tartozó telefonszámokon, amelyek a kórház honlapján megtalálhatóak.

Orvosi ügyelet Pomázon

Az ügyelet a budakalászi felnőtteket és gyermekeket egyaránt várja **Pomázon a Kossuth Lajos u. 21.** szám alatt, a Városháza épülete mellett.

Telefon: 06 26/326-211

Rendes ügyeleti idő szerint **hétfőtől péntekig 17.00 és 07.00 között**

Ünnepnapokon és hétvégeken 24 órás ügyelet van!

Szentendrei Szakrendelőben december hónapban az **alábbi napokon** változik a rendelési idő a megszokotthoz (7.00-19.00) képest:

December 21. hétfő	7.00-19.00
December 22. kedd	7.00-19.00
December 23. szerda	7.00-12.00
December 24. csütörtök	ZÁRVA
December 25. péntek	ZÁRVA
December 28. hétfő	7.00-12.00
December 29. kedd	7.00-12.00
December 30. szerda	7.00-12.00
December 31. csütörtök	ZÁRVA (Államkincstári ASP-rendszer migrálása)
Január 1. péntek	ZÁRVA

Budakalászi gyógyszertárak

Viktória Gyógyszertár

2011 Budakalász, Kőbányai út 3.

Telefon: 06 26/340-232

Nyitvatartás: **hétfőtől péntekig: 8.00 és 20.00 között, szombaton 8.00 és 12.00 óra között**

December 24-én a gyógyszertár ZÁRVA, december 31-én 8.00 és 12.00 között tart nyitva

Herkules Gyógyszertár

2011 Budakalász, Omszk park 1. (az Auchanban)

Telefon: 06 26/342-394

Nyitvatartás: **december 23-ig hétfőtől szombatiig 7.00 és 19.00, vasárnap 9.00 és 17.00 között.**

December 24-én 8.00 és 12.00 között, illetve december 31-én 8.00 és 14.00 között tart nyitva a gyógyszertár.

December 24.-26. között az ügyeletes patika a pomázi István Király Gyógyszertár (Pomáz, Kossuth Lajos utca 15., tel.: 06 26/325-462).

Legközelebbi 0-24 óráig nyitva tartó gyógyszertárak:

Huszár Gyógyszertár	Mátyás Király Patika
2013 Pomáz, Huszár utca 2.	1039 Budapest, Mátyás király út 2. (Csillaghegy)
Telefon: 06 26/999-425	Telefon: 06 1/240-4320